

AKT

5

08.09.2026

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

akt.fi

25-vuotias luottari Kaapo Kanerva:

**"Koneiden kanssa olen
aina tykännyt värkätä"** s. 4

12 ALUSTATALOUS

Monen vakityöntekijän
paikka voi olla uhattuna.

20 DSV:N ULKOISTUKSET

Työehdot säilyvät,
epävarmuus lisääntyi.

22 GENEVEKOULU

Uteliaisuus houkutti
David Herokin ay-kurssille.

- 4** Puolivahingossa alalle ja luottamusmieheksi
- 8** Jopa 90 prosentin mielestä taukopaikkoja liian vähän
- 9** Kabotaasirikkeistä viimein rapsut
- 9** AKTmoto26 sujui mainiosti
- 10** PEth-testejä ei ilman työntekijän lupaa
- 12** Alustatalous valtaa yhä lisää alaa
- 14** Kesäpäivät täynnä tekemisen meininkiä
- 14** Köydenvedossa Lauttakylän ylivoimaa
- 16** Kollegoille oli jännittävä esiintyä

Nro	DL osastot ja ilmoitusvaraukset	Aineisto- pv	Ilmestyy
1	15.1.	20.1.	3.2.
2	12.2.	17.2.	3.3.
3	16.4.	21.4.	6.5.
4	4.6.	9.6.	24.6.
5	20.8.	25.8.	8.9.
6	8.10.	13.10.	27.10.
7	19.11.	24.11.	8.12.

SISÄLTÖ

- 16** Virtuaalilajit – vaikeampaa kuin miltä näyttää
- 17** Dartsin parissa puhuttiin yhteisöllisyydestä
- 17** Rantalentiksessä tiukat pallorallit
- 18** Ajotaitokisa sai konkarinkin jännittämään
- 19** Kaikki taulussa – tikkakisassa iloittiin
- 19** Kultamerkit ja aplodit ne yhteen sopii
- 19** Kesäpäivät yhdistivät
- 20** Ulkoistaminen aiheutti alkujärkytyksen

- 22** Genevekoulu – maailman vanhin ay-kurssi
- 24** Nuorten tulevaisuudenusko palautettava
- 26** Musareilla myös musiikki ottaa kantaa
- 28** Työperäinen hyväksikäyttö vaatii tiukempia otteita
- 30** Kasikymppisiä Haminassa ja Pieksämäellä
- 32** Plattformsarbete blir allt vanligare
- 40** Kovapintainen ay-johtaja oli myös lempeä perheenisä ja isoisä

MUISTATHAN
AKT 6/2026
ilmestyy
27.10.

PÄÄKIRJOITUS

Turvallisuus liikenteessä ei ole vain kuljettajan juttu

Kehä I -tiellä sattunut kahden bussin kolari herätti keskustelun liikenneturvallisuudesta. Koiviston Auton konsernijohtaja **Henrik Mikkola** sälytti kommentillaan Iltalehdessä 16.8. vastuuta turvallisuudesta ja taukojen pitämisestä – kuljettajille.

AKT:n 2. varapuheenjohtaja **Niko Blom** jyrähti Iltalehden jutussa 17.8. ja vaati, että kuljettajien jaksaaminen ja matkan turvallisuus tulisi asettaa julkisen liikenteen tehokkuusajattelun edelle.

KULJETTAJAN MAHDOLLISUUKSIIN ajaa virkeänä ja turvallisesti vaikuttaa se, miten pakkotah-tisiksi työvuorot, aikataulut – ja käytännössä koko kuljettajan elämä – on suunniteltu. Tilaa- jilla ja lii- kennöitsijöillä on siinä suuri vastuu.

Linja-autonkuljettajan työhönsidonnaisuusaika lähi- ja paikallisliikenteessä voi olla viidestä tunnis-

ta aina 11,5 tuntiin saakka. Viiden tunnin vuoro voi kuulostaa lyhyeltä – mutta pahimmillaan merkitsee ajoa tauotta, ilman mahdollisuutta käydä vessassa. 11,5 tunnin työhönsidonnaisuusaika taas tarkoittaa pitkää päivää, vaikka työtunteja olisikin vähemmän. Työvuorojen väliin jäävä vuorokausilepo voi olla lyhimmillään vain yhdeksän tuntia. Käytännössä sinä aikana on ennätettävä töistä kotiin, syömään ja suihkuun. On yrittettävä nukahtaa saman tien. Ja yh- deksän tunnin päästä on oltava jälleen ratin takana siistinä ja skarpkina. Mahdollisuus palautumiseen jää liian lyhyeksi. Kuljettajan työpäivä voi yhtenä päi- vänä alkaa varhain aamulla. Seuraavana päivänä se voi alkaa iltapäivällä tai illalla.

TYÖN RYTMİ ON todella haastava. Se tulee kuljet- tajille annettuna. Taukojen ajankohtiin tai aikatau- luun kuljettaja ei itse voi työpäivän aikana vaikuttaa.

Joukkoliikenteen tilaaja suunnittelee aikataulut ja liikennöitsijä työvuorot. Työvuoro voi alkaa aamu- neljältä ja ”lounastauko” olla aamukahdeksalta.

Liikenneturvallisuus edellyttää kuljettajille pa- rempia ja inhimillisempiä työaikoja – ja työoloja.

Kuljettajan työ vaatii jatkuvaa tarkkaavaisuutta. Se vaatii myös hyviä asiakaspalvelutaitoja. On kes- kityttävä aivan koko työvuoron ajan, joka säässä ja kaikissa liikennetilanteissa.

NUORET ALAA HARKITSEVAT miettivät jo kaksi kertaa, miksi lähteä tuollaisiin työoloihin. Vaikuttaa siltä, että ”ketään ei kiinnosta”. AKT:ta kiinnostaa. Alan työehtojen kehittämisessä on pistettävä etusi- jalle työssäjaksaminen, turvallisuus ja inhimilliset työajat.

Myös työnantajat ja tilaajat tarvitsevat muitakin arvoja kuin raha ja tehokkuus. ●

Trafiksäkerheten inte endast på förarens ansvar

En krock mellan två bussar på ring 1 skapade diskussion angående trafiksäkerheten. Koiviston Autos koncernchef **Henrik Mikkola** betonade i sitt svar i Iltalehti 16.8 ansvaret för säkerheten och nödvändiga pauser – på förarna. AKTs andra vice ordförande **Niko Blom** krävde i Iltalehti 17.8 att förarnas tillräcklig vila och trafiksä- kerhet ska prioriteras, före kollektivtrafikens effek- tivitetsutsättning.

FÖRARES FÖRMÅGA ATT KÖRA iakttagande och tryggt påverkas av hur skyndsamma arbetsskif- ten, tidtabellerna – och i praktiken hela förarens liv – är planerad. Beställarna och operatörerna har ett stort ansvar.

En bussförares arbetsbundna tid inom lokal- och regionaltrafik kan vara allt från 5 timmar till 11,5 timmar i helhet. Ett femtimmarspass kan låta kort

– men i värsta fall innebär det körning utan pauser och utan möjlighet att besöka toaletten. En arbets- bundenhet på 11,5 timmar innebär däremot en lång dag, även om arbetstimmarna är färre.

Dygnsvilan mellan arbetspassen kan vara som kort- ast endast nio timmar. I praktiken ska man på den tiden komma hem från jobbet, äta och duscha. Försöka att somna direkt. Och om nio timmar ska man vara tillbaks bakom ratten, anständig och pigg. Möjligheten att återhämta sig är för kort. En förares arbetsdag kan den ena dagen börja tidigt på morgonen, nästa dag kan den börja på eftermiddagen eller kvällen.

ARBETSTAKTEN ÄR VERKLIGEN utmanande. Den ställs som given åt förarna. Föraren kan inte själv påverka pauserna eller tidtabellerna under arbetsdagen. Beställaren för kollektivtrafiken pla- nerar tidtabellerna och operatören arbetspassen.

ÖVERSÄTTNING **Kenneth Liukkonen**

Arbetsskiftet kan börja klockan fyra på morgonen och ”lunchtiden” klockan 8 på morgonen.

Trafiksäkerheten förutsätter bättre och mänskli- gare arbetstider – och arbetsförhållanden.

Förarens arbetsuppgift kräver ständig uppmärk- samhet. Det kräver också kundserviceförmåga. Man måste vara koncentrerad hela arbetsskiftet, i alla väg- förhållanden och trafikomständigheter.

UNGDOMAR SOM FUNDERAR på branschen överväger två gånger, varför de skulle välja sådana arbetsförhållanden. Det verkar som att «ingen är in- tresserad». Det intresserar AKT. Angående utveck- landet av arbetsvillkoren på branschen, ska man prioritera arbetsförmåga, trygghet och mänskliga arbetstider.

Arbetsgivarna och beställarna behöver även an- dra värderingar än pengar och effektivitet. ●

Sini Silvän
päätoimittaja

Kaapo Kanerva päätyi opiskelemaan kuljettajaksi, vaikka hänellä ei ollut vielä mitään käsitystä, mitä tulisi tekemään. Kuljetusala alkoi kuitenkin viehättää.

Puolivahingossa alalle ja luottamushenkilöksi

25-vuotiaan Kaapo Kanervan ihan tavallinen työpäivä on raskasta jakelua Oulussa.

TEKSTI **Mikko Perttunen** KUVAT **Mikko Törmänen**

↑ Raskaassa jaossa kuorma pitää miettiä huolellisesti – erityisesti talvella.

← Heinäkuu on Kaapo Kanervalle hiljainen kuukausi. Näin on monessa muussakin työssä.

KUN 25-VUOTIAS Kaapo Kanerva suuntasi Seinäjoella ammattikouluun kuljettajalinjalle, ei hänellä ollut silti vielä käsitystä siitä, mitä hän tulee ”isona” tekemään.

- Kyllä mulla oli siinä niinkin kauaskantoinen ajatus, että saan halvalla ajokortin, Kanerva nauraa.
- Esimerkiksi luokkakaverini isällä oli kuljetus-firma, joten hänelle homma oli paljon selkeämpi. Ajattelin kuitenkin, että voisin itsekin lähteä samaan kouluihin, hän jatkaa.
- Koulun aikana selvisi, ettei valinta ollut väärä. Työ kuljetusalalla alkoi kiinnostaa.
- Kyllä noiden koneiden kanssa olen aina tykännyt värkätä, Kanerva toteaa.

Kanervan tyypillinen työpäivä on raskasjakoa Oulun alueella. DSV:n rattia kääntelevän miehen vuoro alkaa aikaisimmillaan jo neljältä.

– Raskaassa jaossa on enimmäkseen suuria lähetysia, jotka puretaan kylkioista. Vähän riippuu vuorosta, mutta aika usein on puoliperävaunu perässä, Kanerva avaa.

Välillä taitetaan matkaa pelkällä kuorma-autolla ja välillä täysperävaunulla. Joskus alla on jopa HCT eli niin sanottu jättirekka.

– Ajamme sillä, millä käsketään. Jossain vaiheessa saattoi olla niin, että päivän aikana tuli käytyä kaikki mahdolliset autot läpi, Kanerva sanoo.

AAMUN JÄLKEEN LOPPUPÄIVÄ kuuluu Kanervan mukaan omalla painollaan sen mukaan, mitä ajojärjestelijät vain keksivät antaa tehtäväksi. Yksi vuoro alkaa viideltä.

↑ Kaapo Kanerva kuljettaa Oulun seudulla. Seinäjokelainen ajautui kaupunkiin puolison opiskelujen myötä.

– Kuuden vuorossa on myös pari vakiolenkkiä, mutta sitä en ole kovin paljoa ajanut. Seuraavat vuorot alkavat kymmeneltä ja kahdeltatoista. Kello 14 alkavassa vuorossa lastataan runkoautoja, Kanerva kertoo.

Myöhemmin päivällä tehdään enemmän tavarahanakia.

– Kolme asiakasta on sellaisia, joille viedään tavaraa aamulla ja jätetään samalla kärry, jonka he lastaavat päivän aikana. Iltapäivällä kärry haetaan pois, Kanerva sanoo.

KANERVA KÄVI AIKANAAN työssäoppimassa Schenkerillä, ja tykkäsi tuolloin hommasta. Ammattikoulun jälkeen tie vei kuitenkin ensin armeijaan ja tämän jälkeen elintarvikealalle Seinäjoelle.

– Sitten menin Vähälälle töihin. Puolisoni halusi opiskella Ouluun, mistä hänen isänsä puoli sukua on kotoisin, joten muutimme tänne, Kanerva kertoo.

Schenker osti Vähälä Logisticsin vuonna 2021. Schenker sulautui myöhemmin DSV:n kanssa. Nykyinen pesti maistuu oikealta.

– Pitkän matkan ajaminen ei ehkä ole niinkään kiinnostanut, mutta kun tekee raskasta jakoa, pääsee ajamaan vähän erilaisilla autoilla ja lisäksi trukkia ja sähköpössiä, Kanerva sanoo.

Veri ei Kanervaa vetänyt ammattikuljettajaksi, vaikka hän innostuikin nopeasti alasta. Hänen vaarinsa on aikanaan ajanut monenmoista kuorma-autosta ambulanssiin, mutta Kanervalle kuljettaminen ei ole ollut kutsumusammatti.

– En usko, että tulen ikuisesti olemaan alalla. Lähtisin kyllä varmasti opiskelemaan jotain, jos vain keksisin mitä. En ole vielä löytänyt mitään sellaista, mikä kiinnostaisi niin paljon, että lähtisin tällaisena maailmanaikana vaihtamaan alaa.

– Toisaalta alalla on paljon muutakin kuin kappale-tavaran kuljettaminen. Jos tämä alkaa kyllästyttää, niin varmasti löytyy jotain muutakin, hän jatkaa.

Kanerva on esimerkiksi pohtinut, voisiko hän tulevaisuudessa lukea itsensä vaikkapa logistiikkainsinööriksi. Harjoittelijoitakin on joskus ollut kyydissä, joten ajo-opettajakin voisi olla potentiaalinen vaihtoehto.

EI TYÖ MYÖSKÄÄN aina ole ruusuilla tanssimista.

– Onhan niitä asioita, jotka ärsyttävät. Jotkut koh-teet ovat tilanpuutteen vuoksi tosi hankalia. Niihin kuitenkin tottuu, jolloin ei enää harmitakaan niin paljoa.

– Ja meitä kuljettajia kyllä kuunnellaan yrityksessä, jos kerromme, miten jonkun hölmöltä tuntuvan asian voisi ehkä hoitaa paremmin. Usein sovitaan ajoparinkin kesken, että ota sinä tuo asiakas ja minä otan tuon, niin menee järkevämmiin.

Vaihtelevat työvuorot Kanervaa välillä risovat. Varsinkin, jos ne vaihtuvat liian tiuhaan tahtiin viikon sisällä.

– Toisaalta ärsyttää sekin, jos on kauan samassa vuorossa ja pyörii päivät aina vain samoilla kulmilla, Kanerva toteaa.

Vaikka Kanerva ajaakin Oulussa eli melkoisen pohjoisessa, ei hän kelezä koe haastaviksi.

↑ Kaapo Kanerva on myös työpaikkansa luottamusmies. Hän päätyi tehtävään yllättäen jo 24-vuotiaana varaluottamusmiehen paikalta. Kanervan kanssa juttusilla Topi Pekkarinen (kuvassa vasemmalla) ja Ari Qvick (oikealla).

– Tietysti kuorma pitää miettiä eri tavalla kesällä ja talvella, ettei ole jumissa tuolla – varsinkin kun HCT:llä mennään, hän sanoo.

NUORI MIES ON PÄÄTNYNTY nopeasti urallaan myös luottamusmieheksi. Häntä kysyttiin ensin varaluottamusmieheksi, mutta tuo pesti ehti kestää vain kuukauden päivät, kun varsinainen luottamus-mies ehti jo lähteä muualle töihin.

– Alkujaan ajattelin, että mitenkään pärjään luot-tiksen loman ajan, mutta enpä osannut ajatella, että saankin melkein kaksi vuotta hoitaa pestiä, Kanerva nauraa.

Ensimmäisestä kaudesta on valtaosa takana, mutta koska viime kerrallakaan halukkaita ei ollut jonoksi asti, saattavat luottamusmiehen tehtävät hyvinkin jatkua.

– Enhän minä vielääkään kaikkea todellakaan tiedä niistä hommista, mutta onneksi on hyvä verkosto, josta kysellä neuvoa ja saa vastauksen todella äkkiä, Kanerva kiittelee.

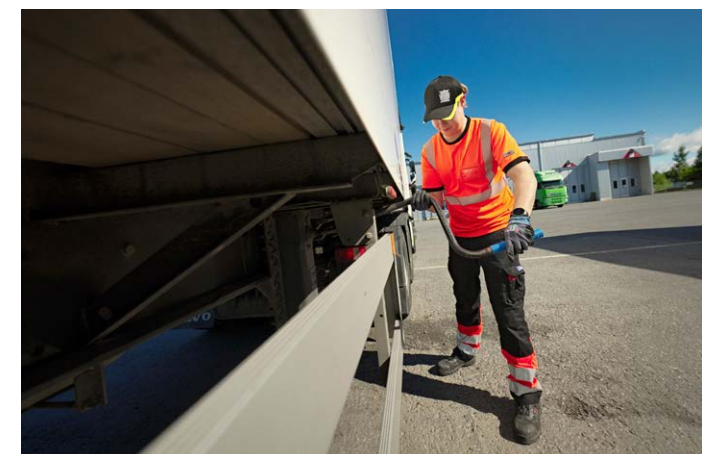
Hän kertoo, että myös vanhemmat työntekijät ovat suhtautuneet todella hyvin siihen, että heidän asioitaan ajaa parikymppinen nuori mies.

Kanervalla ei itsellään ole aiempia yhteyksiä nykyiseen kotikaupunkiinsa. Juuri työyhteisö on kuitenkin tuonut mukanaan uuden ystäväpiirin.

– Arki menee kyllä työn merkeissä, mutta yleensä viikonloppuisin vietän aikaa kavereiden kanssa. Olen tutustunut heihin työpaikalla, ja vaikka kaverit ovatkin vaihtaneet firmaa, olemme edelleen tiiviisti tekemisissä. Ei paljoa puutu, että joka päivä soiteltaisiin ja joka viikonloppu tavattaisiin, Kanerva hymyilee. ●

↑ Kaapo Kanerva on aina tykännyt työskennellä koneiden kanssa, ja kuljettajana saa ajaa myös muita koneita kuin autoja.

↑ Kanerva ajaa työssään päivästä riippuen erilaisilla autoilla. Välillä mennään pelkällä kuorma-autolla ja välillä jättirekalla.

Yli 90 prosenttia HCT-kuljettajista kertoo – taukopaikkoja liian vähän

AKT:n tuore kysely kertoo, että raskaan liikenteen taukopaikkoja on liian vähän erityisesti pitkille HCT-yhdistelmille. Huoltoasemien määrä ja palvelut ovat heikentyneet. Tauko- ja lepopaikoista on pulaa etenkin öisin, mikä rassaa ammattikuljettajia. – Kyse on viime kädessä Suomen huoltovarmuudesta, AKT:n 2 varapuheenjohtaja Niko Blom sanoo.

AKT:n toukokuussa lähettämään kyselyyn saatiin liki 400 vastausta raskaan liikenteen kuljettajilta. Heistä yli 60 prosenttia kertoo, että mahdollisuudet käyttää huoltoasemien palveluja ovat heikentyneet viimeisten kahden vuoden aikana. Levikkeitä ja taukopaikkoja on liian vähän. Erityisesti öisin auki olevia asemia on vähemmän.

Lähes neljä viidesosaa kaikista kuljettajista on sitä mieltä, että niitä ei ole riittävästi.

– *Metsässä on meidän vessat ja taukopaikat*, kiteyttää eräs vastaajista.

HCT-kuljettajista lähes kaikki (95 %) kertovat, että levikkeitä ja taukopaikkoja on aivan liian vähän.

Raskaan liikenteen kuljettajien ei ole helppo löytää myöskään vessoja. Vain noin joka kymmenes kuljettaja

kertoo, että vessa löytyy helposti. Valtaosaa kamppailee asian kanssa päivittäin tai vähintään viikoittain. Ajoneuvoyhdistelmien koon kasvaessa myös ongelmat lisääntyvät.

– *Päivällä on hyvin tilaa reittini varrella, mutta ilta- ja yöaikaan HCT-yhdistelmälle ei ole tilaa, ja tauon joutuu pitämään levikkeellä ilman WC-mahdollisuutta*, tiivistää eräs kuljettaja.

Yöpymispaikan löytäminen on useimmilla reitistä kiinni: joillain reiteillä se löytyy mutta toisilla ei. Vain reilu kymmenesosa kertoi, että se löytyy helposti.

Yöpymispaikassa ei välttämättä myöskään löydy suihkua tai muita sosiaalitylöitä. Moni joutuukin yöpymään siten, että ei pääse työmatkalla suihkuun jopa pariin päivään. Etenkin naiskuljettajille kunnollisten sosiaalityölojen puute on iso ongelma.

Sämpyläkahvi ei riitä evääksi, vaan kunnan kotiruokaa saisi olla. Yli puolet kertoo etenkin yöllä tarjolla olevan ruoan ”lihapiirakka nakeilla” -tyyppistä. Lähes joka kymmenes joutuu yöpymään paikoissa, joissa ruokaa ei ole lainkaan saatavilla.

– *Se, että asema on auki ja vain kahvilinjastosta voi jonkun sämpylän ostaa, ei oikein riitä... Lämmin ruoka*

//
Ilta- ja yöaikaan HCT-yhdistelmälle ei ole tilaa, ja tauon joutuu pitämään levikkeellä ilman WC-mahdollisuutta.

on se juttu, minkä kuljettaja tarvitsee, toteaa eräs vastaaja.

Tilanteen korjaaminen riittävälle tasolle vaatii laajaa yhteistyötä. Valtion, kuntien ja kaupunkien on huomioitava raskaat ajoneuvot tie- ja palveluverkon suunnittelussa sekä kaavoituksessa. Samalla työmarkkinajärjestöjen ja työnantajien on yhdessä varmistettava kuljettajille riittävät työolosuhteet, että syöminen ja lepääminen onnistuvat.

– Kun kuljettajien työskentelyedellytyksiä parannetaan, edistetään samalla myös kuljetusalan vetovoimaa ja varmistetaan, että logistiikka rullaa ajallaan. Kyse on viimekädessä koko Suomen huoltovarmuudesta AKT:ntoinen varapuheenjohtaja **Niko Blom** muistuttaa. ●

Lue laajempi juttu [akt.fi](#)

Kabotaasin rikkomisesta viimein rapsuja

Toukokuussa tuli voimaan AKT:n pitkään toivoma uudistus: kabotaasirikkomuksista voi nyt saada seuraamusmaksuja.

TOUKOKUUN 15. VOIMAAN TULLUT lakimuutos koskee ulkomaisten kuljetusyritysten Suomessa tekemiä kuljetuksia.

Jos kabotaasisääntöjä rikotaan, yritykselle voidaan määrätä 6 000 euron seuraamusmaksu. Lisäksi tavarankuljetuksissa kolmannen maan kuljettajalta puuttuvasta kuljettajatodistuksesta voidaan määrätä 3 000 euron seuraamusmaksu. Niin poliisi, Tulli kuin Rajavartiolaitos voi määrätä näitä seuraamusmaksuja.

Kabotaasia valvotaan piirturi- ja rahtitietojen perusteella. Henkilökuljetuksissa tarvitaan joko EU-kuljetuskirja tai kansainvälinen reittiliikennelupa. Linja-autojen kansainvälisen reittiliikenteen osalta kabotaasi alkaa ensimmäisestä pysähdyspaikasta Suomessa.

Linja-autoliikenteessä kabotaasijat ovat sallittuja enintään seitsemän peräkkäisen päivän ajan 30 päivän ajanjaksolla.

Tavaraliikenteessä seitsemän vuorokauden kuluessa saa tehdä korkeintaan:

- Kolme kabotaasimatkaa 7 vuorokauden kuluessa kansainvälisen kuljetuksen päättämisestä
  - Yhden kabotaasimatkan kolmen vuorokauden kuluessa maahan saapumisesta, jonka tulee päättyä 7 vuorokauden kuluessa, mikäli kuljetusväline saapuu maahan tyhjänä
- Sallitun kabotaasin päättyessä ajoneuvolle seuraa 4 päivän jäähdyttelyjakso (cooling off), jonka aikana kabotaasia ei saa harjoittaa.

Yhdessä kabotaasimatassa voi olla

- yksi lähettäjä ja yksi vastaanottaja tai
- yksi alkuperäinen lähettäjä ja useampi vastaanottaja tai
- useampi lähettäjä ja yksi lopullinen vastaanottaja

Sallitun kabotaasin päättyessä ajoneuvoille on myös säädetty neljän päivän jäähdyttelyjakso, jonka aikana kabotaasia ei saa lainkaan harjoittaa.

– Lakimuutos sanktioineen on selvästi oikeansuuntainen. Sen valvontaan tulee kuitenkin varata riittävästi resursseja, jotta uudistus ei jää torsioksi, muistuttaa AKT:n edunvalvontapäällikkö **Vesa Mikkola**. ●

AKTmoto26 ajettiin 29.–30. elokuuta

AKT:N PORUKALLA jyristeltiin ensimmäiseen moottoripyörin kokoontumisajoon. AKTmoto26:n suuntana oli Koskenkylän vanha koulu Loviisassa. Tapahtuma sujui mainiosti. Juttua ja kuvaa tapahtumasta tulossa AKT-verkkolehden. Aktlehti.fi tai klikkaa akt.fi-sivuston etusivulta. ●

Kuva: Jape Lovén

Tänä syksynä LUOTTAMUSMIESVAALIT

SYKSYLLÄ ON TAAS aika asettua ehdolle – ja äänestää luottamusmiesvaaleissa. Vaalit tulee järjestää loka-joulukuussa. Lisätietoa tulee myöhemmin verkkosivuille ja uutiskirjeisiin. Luottamusmiesten uusi kausi alkaa vuoden 2027 alussa. ●

Lue alkuperäinen juttu
AKT-lehdestä 3/25:
Uusi testi kertoo pomolle, ryypäsitkö lomalla | AKT-lehti tai oheisesta QR-koodista.

Uusi testi kertoo pomolle, ryypäsitkö lomalla

Vapaa-ajan alkoholinkäytöstä on jo jaettu ajokieltoja ja jopa potkuja. Asiantuntijalääkäri pitää testin käyttötapoja hyvin ongelmallisina.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVA **Getty Images**

Muutama vuosi sitten Ruotsista Suomeen rantautui niin sanottu alkoholimarkkeritesti eli PEth-testi. Se kertoo, onko henkilö käyttänyt edeltävänä viikkoina alkoholia ja kuinka näkyä testissä vielä neljä viikkoa lopettamisen jälkeen.

– Näissä tapauksissa ei ole ollut kyse siitä, että henkilö olisi tullut juovuksissa töihin tai viettänyt rokulipaivä. Ainoastaan testiarvo on noussut. Tämä herättää nyt kovaa keskustelua, kertoo AKT:n edunvalvontapäällikkö **Harri Pasanen**.

Testejä jopa ilman suostumusta
Suomen ammattiliittojen keskusjärjestön SAK:n

Jos juot lomalla joka iltä muutaman kaljan, arvo on jo selvästi koholla.

PEth-testejä ei ilman työntekijän lupaa – oikeusasiamieheltä oikea ratkaisu

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto nosti ensimmäisenä reilu vuosi sitten julkisuuteen työntekijöille tehdyt PEth-testit. Oikeusasiamiehen tuore ratkaisu kertoo, että AKT oli työntekijöiden yksityisyyttä puolustaessaan oikealla linjalla.

TEKSTI **Sini Silvän**

PEth-testi kertoo, onko henkilö käyttänyt edeltävänä viikkoina alkoholia. Sairaushoitoon tarkoitettujen testien ottaminen työterveyshuollon käyttöön on merkinnyt työsuhteiden ongelmia AKT:n jäsenille. Testejä on tehty myös ilman suostumusta ja ilman, että työntekijä on tiennyt, mitä testataan.

Pelkän testin perusteella on määrätty ajokieltoja ja yksi työsuhteeseen jopa purettu. Kyse ei ole ollut siitä, että

työntekijä olisi tullut alkoholin vaikutuksen alaisena töihin – vain testiarvo on noussut.

– Alkoholin vaikutuksen alaisena töissä ei voi olla. Vapaa-aika on kuitenkin yksityiselämää ja jokaisen omaa aikaa. Oikeusasiamies on lausunnossaan AKT:n kanssa samoilla linjoilla. PEth-testi puuttuu perinteisiin testeihin nähden poikkeuksellisesti yksityisyyden suojaan, eikä sitä näin voi tehdä työntekijän tietämättä, eikä

luvatta, sanoo AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokko**.

Terveystarkastukseen osallistuvalla on oikeusasiamiehen mukaan kerrottava, mitä tutkimuksia tehdään ja testeihin on oltava suostumus. Työntekijällä on myös oltava mahdollisuus kieltäytyä testistä, oikeusasiamies toteaa.

PEth-testin yksipuolinen käyttöönotto on tuonut työpaikoille myös ristiriitoja.

– Tällä hallituskaudella on merkittävästi heikennetty työpaikkojen yhteistoimintaa säätelevää lainsäädäntöä. Se on tarkoittanut työnantajien yksipuolisen määräysvallan kasvua ja vaikuttaa siltä, että PEth-testi on yksi tämän ilmiön seurauksista. Työnantajat eivät enää vaivaudu kertomaan työntekijöiden edustajille, mitä on tekeillä ja siitä seuraa ristiriitoja. Kuten nyt PEth-testin yhteydessä, summaa puheenjohtaja **Ismo Kokko**. ●

Äänestämällä keväällä vaikutat omaan työelämääsi

Moni ajattelee, että vaalit ovat kaukana duunarin arjesta, toimeentulosta ja työpaikan kahvipöytäkeskusteluista. Todellisuudessa tilanne on täysin päinvastainen. Jokainen annettu ääni vaikuttaa siihen, millaisilla ehdoilla suomalaiset palkansaajat tekevät työnsä tänään ja tulevaisuudessa.

AY-LIIKKEEN NÄKÖKULMASTA äänestäminen on yksi tärkeimmistä tavoista vaikuttaa yhteiskunnan kehitykseen. Ammattiliitot neuvottelevat työehtosopimuksia ja puolustavat työntekijöiden oikeuksia, mutta lainsäädäntö määrittää ne raamit, joiden sisällä työmarkkinajärjestöt toimivat. Eduskunta-, alue- ja kuntavaaleilla valitut päättäjät ratkaisevat esimerkiksi työlainsäädäntöön, sosiaaliturvaan, työterveyshuoltoon, koulutukseen ja julkisiin palveluihin liittyviä kysymyksiä. Nämä päätökset näkyvät suoraan palkansaajan arjessa, työpaikalla ja palkkapussissa.

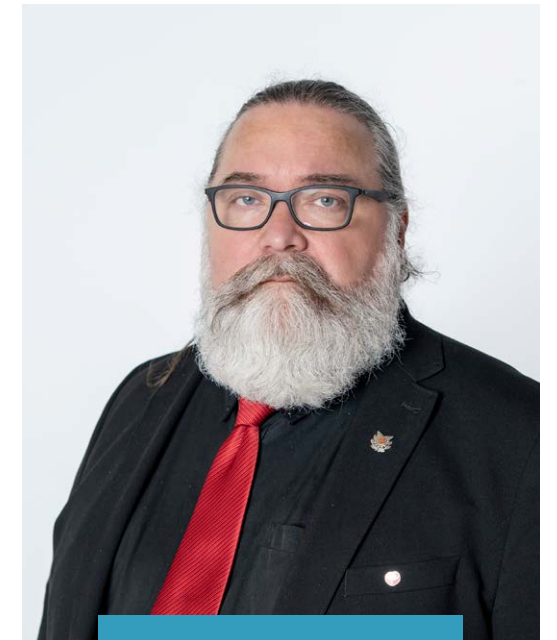
SUOMALAINEN YHTEISKUNTAMALLI, jossa myös tavallisen työntekijän ääni kuuluu, ei ole syntynyt sattumalta. Järjestäytyneet työntekijät ovat vuosikymmenten aikana rakentaneet järjestelmää, joka turvaa oikeuden vuosilomaan, sairausajan toimeentuloon, turvallisiin työoloihin ja

kohtuulliseen palkkaan. Pääosa näistä oikeuksista on syntynyt järjestäytymisen, yhteisen vaikuttamisen ja demokraattisen päätöksenteon tuloksena. Siksi on tärkeää muistaa, että saavutettuja etuja ei pidä pitää itsestäänselvyyksinä.

Äänestämättä jättäminen on käytännössä päätös luovuttaa vaikutusvalta muille tahoille. Jos palkansaajat eivät käytä ääntään, työelämän

Yksi ääni saattaa tuntua pieneltä, mutta yhdessä muiden äänten kanssa sillä rakennetaan Suomen suunta.

tulevaisuudesta päättävät ne muut, jotka käyvät vaaliuurnilla. Demokratia toimii vain silloin, kun ihmiset osallistuvat. Mitä suurempi osa duunareista käyttää äänioikeuttaan, sitä vahvemmin työssäkäyvien ääni kuuluu päätöksenteossa.

JAPE LOVÉN
Ahtaaja, AKT:n valtuuston
1. varapuheenjohtaja

AY-LIIKKEELLE KORKEA äänestysprosentti on merkki aktiivisesta kansalaisyhteiskunnasta. Se kertoo, että ihmiset ovat kiinnostuneita yhteisistä asioista ja haluavat kantaa vastuuta tulevaisuudesta. Jokaisella työntekijällä on oikeus vaatia päättäjiltä ratkaisuja, jotka tukevat työllisyyttä, osaamisen kehittämistä, työhyvinvointia ja oikeudenmukaista toimeentuloa. Tämä oikeus muuttuu todelliseksi vaikutusvallaksi vasta silloin, kun sitä käytetään vaalipäivänä.

Yksi ääni saattaa tuntua pieneltä, mutta yhdessä muiden äänten kanssa sillä rakennetaan Suomen suunta. Vaalikopissa ei päätetä vain politiikasta, vaan myös siitä, millaista työelämää ja yhteiskuntaa jätämme seuraaville sukupolville. Siksi äänestäminen ei ole pelkästään oikeus, vaan myös vastuunkantoa yhteisestä tulevaisuudesta.

PALKANSAAJAN NÄKÖKULMASTA vaaleissa ei ole kyse vain puolueista tai ehdokkaista. Kyse on omasta työstä, toimeentulosta, läheisten tulevaisuudesta ja siitä, että työntekijöiden ääni kuuluu päätöksenteossa. Jokainen ääni merkitsee. Ja jokainen annettu ääni vaikuttaa. Juuri siksi jokaisen palkansaajan kannattaa käyttää äänioikeuttaan keväen eduskuntavaaleissa. ●

PALSTALLA KIRJOITTAVAT vuorotellen AKT:n puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, hallituksen varapuheenjohtaja ja työvaliokunnan jäsen.

Alustatyö valtaa yhä lisää alaa

Monen nykyisen vakityöntekijänkin paikka voi olla uhattuna. "Ehkä ihmisiä alkaa siinä kohtaa kiinnostaa."

TEKSTI **Tua Onnela** KUVA **Lehtikuva / Emmi Korhonen**

Pitäisi hankkia uusi telkkari, virikematto kissalle tai Iittalan kiva koristelintu, 250 euroa.

Joskus ennen näissä tilanteissa käveltiin liikkeeseen ostamaan, mitä tarvittiin. Ehkä puhuttiin samalla elävän myyjän kanssa. Sitten tuli verkkokauppa, ja telkkarit, lemmikkitarvikkeet ja koristeet alettiin tilata netistä. Ne kuljetti kotiin tai pakettipisteeseen kuljetusyrityksen työntekijä, ehkä AKT:n jäsen.

Nyt entistä useampi ei tee enää kumpaakaan. Jos asuu suuressa kaupungissa, lähes kaikkea telkkareista, virikematoista ja koristelinnuista lääkkeisiin, lenkkareihin ja bussikortteihin voi tilata lähettipalvelun sovelluksesta.

Ostoksen tuo kotiin näennäisesti yrittäjänä toimiva, usein hädänalaisista oloista lähtenyt ihminen, joka nukkuu kauppakeskuksen rappusissa tilauksia odottamassa ja tienaa keikasta ehkä muutaman euron.

"Uberisaatio" eli alustatalouden leviäminen on pitemmällä kuin moni on käsittänyt. Se on erityisen pitkällä juuri kuljetusalalla.

Yrittäjän riski ilman oikeuksia

Alustatyöllä tarkoitetaan työtä, joka välitetään digitaalisen alustan avulla niin, että palvelun vastaanottaja on eri kuin alustaa pyörittävä yritys. Suomessa tunnetuimmat alustatalousyritykset ovat Wolt, Uber ja Bolt. Wolt tarjoaa erityisesti lähettipalveluita, Bolt taksikyytejä ja Uber tällä hetkellä molempia.

Vuonna 2022 arvioitiin, että EU:n alueella alustojen kautta teki töitä yli 28 miljoonaa ihmistä. Uudempia lukuja ei ole saatavilla, mutta määrän arvioidaan kasvaneen rajusti.

Koko sen ajan, kun alustatyö on levinnyt, on keskusteltu myös niiden kautta työskentelevien ihmisten asemasta ja oikeuksista. Tyypillistä on, että alustat kohtelevat heitä itsenäisinä yrittäjinä, jotka

joutuvat kantamaan itse yrittämisen riskit. Jos keikkoja ei ole, ei tule rahaa.

Toisin kuin aidoilla yrittäjillä, alustataloudessa työskentelevillä ei kuitenkaan ole aitoa mahdollisuutta määritellä omia hintojaan. Siksi tienestit jäävät usein hyvin pieniksi. Useat tutkimukset ja selvitykset ovat raportoineet alustatyöntekijöiden jatkuvasta taloudellisesta hädästä.

Myös AKT-lehti on aiemmin kertonut pitkistäkin taksikyydeistä, joista kuljettaja saa 7–8 euroa.

Eikä hätä rajoitu vain taloudelliseen puoleen. Alustakuljettajien ja -lähettien asema on myös muuten kurja. Tutkimuksissa on kerrottu esimerkiksi loputtoman pitkistä työpäivistä, uupumuksesta, liikenneonnettomuuksista, kivuista ja väkivallan uhasta.

Esimerkiksi skotlantilaistutkimuksen mukaan 55 prosenttia ruokalaheteistä on kokenut väkivaltaa ja 81 prosenttia tuntenut olonsa turvattomaksi.

//
55 prosenttia ruokalaheteistä oli kohdannut väkivaltaa.

Suomessa korkein hallinto-oikeus on linjannut, että Woltin lähetit ovat työsuhteessa eli heille pitäisi kuulua työsuhteen edut. Wolt ei kuitenkaan edelleenkään noudata oikeuden päätöstä kuin osittain vaan pitää suurinta osaa läheteistään yrittäjinä.

Niin ikään Uber ja Bolt pitävät kuljettajiaan yrittäjinä. Vaihtoehtona on hakea työsuhteeseen näiden kumppaniyrityksiin.

Kotihoito, opetus, mitä seuraavaksi?

Mihin kaikkeen alustatalous voi levitä? Euroopan ammattiliittoja edustavan ETUC:n raportin mukaan "uberisaatiolle" alttiita ovat monet sellaiset alat, joilla alustatyö ei vielä ole yleistä. Tällaisiin kuuluvat ETUC:n raportin mukaan esimerkiksi kotihoito ja opetus – siis jopa koulut.

Jos uberisaatiota ei estetä, vaikutukset ovat ETUC:n raportin mukaan selvät: työpaikkoja katoaa ja työ muuttuu yhä turvattommaksi, epävarmemmaksi ja huonommin palkatuksi.

Suomalaisella kuljetusalalla alustatalouden leviämistä voi tarkastella vaikkapa katsomalla, min-kälaisiin uusiin palveluihin Wolt on viime aikoina laajentanut.

Aiemmin ruokalahettipalveluna profiloitunut yritys tarjoaa sovelluksessaan nykyään lähes kaikkea mahdollista. Kuljetussopimuksia on niin apteekkien, vaatekauppojen, lastentarvikeliikkeiden kuin seksivälinekauppojen kanssa.

Vastikään esimerkiksi pesulayritys SOL ja lemmikkitarvikeliike Musti ja Mirri ovat kertoneet yhteistyöstä Woltin kanssa. Jopa Matkahuollon paketteja voi joillakin alueilla tilata kotiin Woltilla.

Edes julkiset toimijat tai vastuullisuutta erityisesti painottavat yritykset eivät ole karsastaneet Woltin lähettien käyttämistä. Yhteistyökumppaneihin kuu-

luu esimerkiksi Iittala – ja jopa Helsingin seudun joukkoliikennettä hoitava kuntayhtymä HSL.

HSL:n kortin voi tilata kotiin Woltilla, ja uudet kausilipun hankkijat saavat edun Woltin palveluihin.

AKT-lehti kysyi HSL:stä, miksi julkinen toimija tekee yhteistyötä yrityksen kanssa, joka ei edelleenkään noudata korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä lähettiensä asemasta. HSL vastasi, ettei ota kantaa Woltin sisäisiin kysymyksiin, mutta väitti edellyttävänsä yhteistyökumppaneiltaan lainmukaista toimintaa.

– Wolt on kotiinkuljetuspalveluissa Helsingin seudulla vakiintunut toimija, jota monet HSL:n nykyiset asiakkaat ovat jo tottuneet käyttämään, HSL:n viestinnän asiantuntija **Sari Kostikangas** perustele.

"Huolestuttavaa ja pöyristyttävää"

AKT:n toinen varapuheenjohtaja **Niko Blom** pitää alustatalouden leviämistä erittäin huolestuttavana. HSL:n ratkaisu on hänestä erityisen käsittämätön.

– Tuntuu pöyristyttävältä, että jopa kuntayhtymä toimii yhteistyössä yrityksen kanssa, joka ei kanna yhteiskuntavastuuta, Blom sanoo.

Hän ennakoii juuri sellaista kehitystä kuin mistä ETUC:kin varoittaa.

– Alustatalous ja siihen liittyvä näennäisyrittäisyys laajenee ja tulee sellaisiinkin töihin, jotka on ennen tehty työsuhteessa. Se tarkoittaa sitä, että nyt työsuhteissa oleville ihmisille on odotettavissa irtisanomisia.

Blom miettii, alkaako tavallisia kuluttajiaakin siinä vaiheessa arveluttaa, oliko woltien ja ubereiden suruton käyttäminen sittenkään niin hyvä juttu.

– Ehkä kun tämä alkaa osua ihmisiin itseensä, se alkaa kiinnostaa.

AKT kamppailee uberisaatiota vastaan jakamalla tietoa, auttamalla kuljettajia järjestäytymään ja olemalla tarvittaessa yhteydessä myös viranomaisiin. AKT:n edustajakokouksessa kesäkuussa tehtiin merkittävä uudistus: jatkossa kuljetusalan itsensä-työllistäjät voivat liittyä AKT:hen, vaikka heillä olisi (näennäinen) yrittäjäasema. ●

ETUC-lähteet: Which workers in Europe are vulnerable to Uberisation? Ben Wray, 2025. Platform work is dangerous, Bem Wray, 2026.

Uusi lakiesitys ei toisi parannusta

EUROOPAN UNIONI HYVÄKSYI vuonna 2024 direktiivin, jonka on tarkoitus parantaa alustatyöntekijöiden oikeuksia.

Olennainen seikka direktiivissä on niin sanottu työsuhdeoletama. Sen mukaan alustataloustyöntekijät katsotaan lähtökohtaisesti työntekijöiksi, jos heihin kohdistuu johtamista ja valvontaa. Oletus voidaan kumota, mutta todistamisvelvollisuus on alustalla.

Direktiivi sisältää myös uusia työntekijöiden tietosuojaan liittyviä vaatimuksia. Alustoja kielletään käsittelemästä esimerkiksi dataa ihmisen tunnetilasta, psykologisesta tilasta tai henkilökohtaisista uskomuksista.

Jäsenmaiden pitää tuoda direktiivin sisältö omaan lainsäädäntöönsä tänä vuonna. Siksi Suomen hallitus julkaisi kesällä esitysluonnoksen uudeksi alustatalouslaiksi. Sen lausuntokierros päättyi elokuussa.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestön SAK:n mielestä esitysluonnos oli vakava pettymys. Järjestön mukaan se ei nykyisessä muodossaan täytä alustatyödirektiivin alkuperäistä tarkoitusta.

– Direktiivin piti vahvistaa työntekijöiden asemaa ja estää se, että yritykset kikkailevat sopimusjärjestelyillä ja teettävät palkkatyötä yrittäjän riskillä. Hallituksen esitysluonnos näyttää kuitenkin lähtevän päinvastaisesta suunnasta: työntekijöiden suojan sijaan hallitus varjelee alustayritysten nykyisiä toimintamalleja, sanoo SAK:n juristi **Paula Ilveskivi** tiedotteessa.

– Vaarana on, että Suomi saa lain, joka näyttää paperilla hyvältä mutta jättää alustatyöntekijät käytännössä samaan asemaan kuin nykyisinkin.

Esitys on vasta luonnos, joten siihen on vielä mahdollista vaikuttaa. ●

Kesäpäivät täynnä tekemisen meininkiä

Aina aurinkoinen Hiekkaharjun urheilupuisto tarjosi parastaan AKT:n Kesäpäiville. Fiilis oli hyvä heti ensi hetkistä alkaen. – AKT:lla yhteisöllisyys on vielä voimissaan, sanoi Ismo Kokko avatessaan tapahtuman.

TEKSTI **Sini Silvän** KUVAT **Vesa-Matti Väärä ja Sini Silvän**

Edelleen löytyy yhteishenkeä, jonka voimalla Kesäpäiviä järjestetään. Erityiskiitokset näille oranssipaitaisille järjestäjille, AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokko** kiitteli.

Kiitokset menivät myös järjestäville osastoille Helsingin Autoalantyöntekijät 007, Helsingin Seudun Linja-autohenkilökunta ry 009, sekä Helsingin Ahtaustyöntekijät 131. Kesäpäivät kokosivat Vantaale liki tuhat AKT:n jäsentä.

Pituushyppäloitti kenttälajit

Ensimmäisenä tulessa olivat pituushyppääjät. Ekat loikat hypättiin sarjoissa M60-M85. Samaan aikaan olivat naiset yleisessä ja N45 -sarjoissa kuularingissa. Yhtäkkiä kenttä oli täynnä toimintaa.

Parhaaseen vauhtiin pääsivät 100 metrillä miehet -35 sarjassa ykköseksi juossut **Oula Rautia**, 23. Niukasti kakkoseksi jäi **Lassi Nykänen**, 26. Ajat olivat hieman 13 sekunnin pintaan.

– Tiukka kisa, meinasit tulla edelle, Rautia tuumi. Hän edusti Kuopion osastoa 016

– Vähän jäi hampaankoloon, Nykänen osastosta 131 Helsingin seudun Ahtaajat nauroi vastaukseksi.

Rautia oli kerännyt vauhtia harrastamalla jalkapalloa, sählyä ja kuntosalia, Nykänen puolestaan thainyrkkeilyä ja brasilialaista jujutsua.

– Menen vielä lentopalloon, Rautia tuumi.

– Sää osui kohdalleen. Hyvä että tällaisia järjestetään, Nykänen sanoi puolestaan. Hänellä muina lajeina olivat pituus ja 1500 metriä.

Paras juttu – porukalla kisoihin

– Erittäin hyvällä mielellä täällä mukana. On paljon porukkaa ja aurinko paistaa, totesi **Jules Ouattara**. Hän oli mukana osana turkulaisten parinkymmen hengen kisaporukkaa ja edusti Turun Seudun Linja-autohenkilökuntaa, osastoa 100. Hänellä oli urakkana 1500 metriä, kuula ja pituus. Juoksua hän on treenannut viikoittain joulukuun lopulta alkaen.

– Olin vanhempainvapaalla pojan kanssa, Ouattara kertoo.

Hän pitää tärkeänä, että elämään kuuluu liikuntaa. – Jotain voi tehdä, ettei tarvitse vain istua.

Ismo Kokko pääsi tuoreeltaan onnittelemaan kaikkia mitalisteja palkintojenjaossa ja ripusti kultatitalin myös 100 metrin voittaja **Mahen Galpott-hawelan** kaulaan. Mies juoksi kärkeen sarjassa M55. Hän pääsi urakoimaan osaston 009 edustajana voittoaansuun ruotsalaisviestijoukkueeseen, 1500 metrille ja maastojuoksuun. Paremminkin hän kertoi viihtyvänsä pitkällä matkoilla.

AKT:n Vantaan Kesäpäivien nopeimmat vetäisivät 100 metriä hiukan 13 sekunnin pintaan: Oula Rautia vasemmalla voitti kultaa, Lassi Nykänen jäi aavistuksen ja sai hopeaa.

– Aina nämä ovat olleet kivoja tapahtumia. Pitää olla muutakin kuin virallisia juttuja, tehdään porukalla yhdessä jotakin.

Raili Moilanen Kainuun osastosta 053 oli itsekkin ollut tarmokkaana kuularingissa.

– 40 kertaa olen ollut kisoissa peräkkäin, yhtään kertaa ei ole siitä jäänyt väliin. Moilaseen osasto on taas valmiina itsekkin kisojen järjestämiseen. Talvipäiviä uumoillaan vuonna -29 Sotkamoon.

Kisajärjestäjät tilasivat hyvän sään

Osaston 009 **Jani Hartikalla** oli vastuu yleisurheiluosuudesta. Hän kertoo, että mukana oli noin 150 urheilijaa ja kymmeniä toimitsijoita ja järjestävän seuran porukkaa.

– Tätä on järjestetty Jyväskylän Kesäpäiviltä 2024 lähtien. Kolmen seuran kesken järjestetyt kisat ovat olleet haaste, mutta yhdessä järjestämisestä on ollut myös hyötyä, kun hommia on jaettu.

– Mukava on, että sää suosi.

Hiekkaharjun Liikuntapuistossa Vantaalaisseurat Rekolan Raikas ja Kenttärheilijat -58 olivat mainiot yhteistyökumppanit kisajärjestelyissä. He järjestivät ammattitaidolla ja täsmällisyydellä yleisurheilu- ja juoksulajit. ●

Jules Ouattara Turusta kuularingissa.

Margareta Hagman os. 026, Annikki Pöllänen ja Raili Moilanen osastosta 053 iloisina suoritusten jälkeen. Kuva: Sini Silvän

Ismo Kokko pääsi tuoreeltaan onnittelemaan kaikkia mitalisteja palkintojenjaossa.

Köydenvedossa Lauttakylän ylivoimaa

TEKSTI **Hannele Hanhikorpi** KUVA **Vesa-Matti Väärä**

KÖYDENVEDOSSA NÄHTIIN vain kaksi joukkuetta. Kuopion osaston 016:n Vetonallat haastoi tänäkin vuonna Lauttakylän Tavaralinjamiehet, osasto 022:n. Lauttakyläläiset ovat voittaneet kesäpäivien köydenvedon vuodesta 2009 alkaen, silloinkin kisattiin Vantaalla.

– Lisää porukkaa saisi olla. Ei tämä voittoputki silti tylsältä tunnu, sanovat lauttakyläläiset ja jatkavat, ettei vielä tarvitse lopettaa.

Kuopiolaiset olivat mukana kokonaan uudella joukkueella.

Myös kuopiolaiset toivoivat enemmän joukkueita mukaan. Että olisi saanut voittaa edes yhden vedon.

– Lahjattomat treenaa eli sitä ei lähdetä tekemään, mutta kahden vuoden kuluttua kesäpäivillä ollaan taas, tiivistää **Tuomo Kröger** Kuopiosta.

Kisa on leikkimielinen eikä tappio harmita – paitsi ihan vähän todetaan kuopiolaisten suusta. ●

Mahen Galpott-hawela urakoi useassa lajissa, meneillään maastojuoksu.

Pituushyppääjät olivat heti lankulla, kun AKT:n Vantaan Kesäpäivät oli julistettu avatuiksi.

Kollegoille oli jännittävä esiintyä

Karaokekisan osallistujille satoi kannustusta mutta myös ankaria vaatimuksia.

TEKSTI JA KUVA **Tua Onnela**

– **KOFASTI JÄNNITTI**, paljasti kuopiolainen linja-autonkuljettaja **Lotta Vatanen** karaokekisan välierän jälkeen.

Hän kertoi, että työkavereiden kanssa on tullut laulettua paljon yhdessäkin. Silti kollegoille oli erityisen jännittävä paikka esiintyä. Suoritus meni kuitenkin hyvin, ja kannustusjoukko oli innoissaan.

Vatanen kertoi, että laulaa myös töissä. Esimerkiksi Linjuripolikka sopii hyvin työn tunnelmaan. Vanhat kuljetusalan klassikkobiisit eivät hänestä mene ikinä vanhaksi.

– Ne vain paranevat vanhetessaan, hän sanoi.

Karaokekisassakin kuultiin monia kappaleita, joiden sanoitukset sopivat erityisen hyvin tien päälle ja

yhteisten etujen puolustamiseen: *Enkeleitä toisillemme, Ajan päivin, ajan öin, Ajomies...* ja mikä ettei myös *Ajetaan tandemilla*.

"Jos voitan, lopetan tähän"

Helsinkiläinen yhdistelmäajoneuvonkuljettaja **Johanna Salama** kehuu karaokekisan tunnelmaa. Kaikkia kannustettiin.

– Täällä on ihan mieletön meno, hirveä tsemppi ja kaikilla tosi hauskaa, hän hehkutti.

Parasta hänestä oli tavata vanhoja tuttuja.

– Arkena kaikilla on omat kiireet ja omat työt. Ihana päästä yhdessä irrottelemaan.

↑ Kesäpäivät karaoke: Lotta Vatanen laulaa myös töissä. "Linjuripolikka ei mene ikinä vanhaksi", hän sanoo.

Helsinkiläinen linja-autonkuljettaja **Susanna Pihkala** puolestaan sai kannustusjoukoiltaan enemmänkin kuin kannustusta. Hänelle oli sanottu, ettei töihin ole palaamista, jos voittoa ei irtoa.

– Jos voitan, lopetan tähän ja osallistun ensi vuonna ajotaitokisaan, Pihkala lupasi.

Pihkala pohti kuitenkin turkulaisen kollegansa **Reija Eskelisen** kanssa, että oikeasti kesäpäiville ei tietenkään osallistuta voittojen takia.

– Näihin kekkereihin tullaan siksi, että näytetään, että me pidetään yhtä, naiset sanoivat. ●

↑ Timo Halmetoja (vasemmalla) ja Topi Kosonen tuumasivat, että tapahtumat ovat yhdessäoloa ja verkostoitumista varten. Kilpaileminen on kiva lisä.

"Heti kun tulin, kaikki moikkailivat"

Darts-kisan lomassa keskustelu kääntyi yhteisöllisyyteen. Se on nosteessa.

TEKSTI JA KUVA **Tua Onnela**

PITI TEHDÄ JUTTUA DARTSISTA, mutta homma lähti heti muille raiteille. Darts-paikalla yksi jos toinen halusi jutella mieluummin yhteisöllisyydestä. Moni uskoi, että se on tässä ajassa, pitkän yksilöllisyyttä korostavan kauden jälkeen, kovassa nousussa.

Lappeenrantalainen rekkamies **Mikko Piispanen** ja oululainen sähköverkostoasentaja **Topi Kosonen** miettivät, miten suuri merkitys yhteisillä tapahtumilla on. Kosonen kertoi, että juuri niiden takia hän on jäänyt AKT:hen, vaikka tämänhetkinen työ on toisella alalla.

– Porukka on täällä niin yhteisöllistä. Kaikki nämä tapahtumat ja muut. Innostuin toiminnasta Jyväskylän kesäpäivillä, Kosonen kertoi.

Piispanen mietti, tietävätkö kaikki edes, mitä kaikkea AKT:n jäsenyys voi olla. Jos ei hoksaa lähteä tapahtumiin, ei ehkä saa kaikkea irti.

– Kun tulin tänne, heti kaikki moikkailivat. Sen huomaa, että ollaan vähän niin kuin yhtä...

– Perhettä, Kosonen täydensi.

Vaarallinen onnistuessaan

Oululainen linja-autonkuljettaja **Timo Halmetoja** oli samaa mieltä: yhdessäolo ja verkostoituminen ovat tapahtumien ydin. Mutta puhutaan nyt vähän dartsistakin.

– Eipä tuo häävisti mennyt. Mutta minulla onkin mottona, että vaarallinen onnistuessaan, Halmetoja kertoi suorituksestaan.

Paikalla oli myös edustusta Suomen huipulta. Helsinkiläinen ahtaaja **Anssi Hellberg** harrasti dartsia SM-tasolla vuoteen 2003 asti ja ylsi viimeisenä vuoteen peräti hopealle.

Tuleeko sen voimalla voitto tänäänkin?

– No sen voimalla ei tule. Olen ollut vuoden 2003 jälkeen enemmän katsomon puolella. Mutta katsotaan, Hellberg kommentoi. ●

"Vaikeampaa kuin miltä näyttää"

Onginta vaihtui virtuaalilajeihin – ja yleisö kiitti. Ajokisaa ja jousiammuntaa oli helppo seurata.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVAT **Vesa-Matti Väärä**

AKT:N KESÄPÄIVILLÄ kilpailtiin tänä vuonna ensimmäistä kertaa virtuaalilajeissa: jousiammunnassa ja Virtual Grand Prix -kilpa-ajossa.

– Meidän osaston piti järjestää ongintakisa, mutta kun täällä Tikkurilassa on vähän huonot kalavedet, päätettiin kokeilla jotain muuta, järjestelyjä vetänyt ahtaaja **Hannu Sairanen** kertoi.

Hän harrastaa poikansa kanssa virtuaalikelia-ajoa, joten kisan suunnittelu kävi vankalla kokemuksella.

Lajivalinnat osuivat selvästi nappiin. Osallistujia oli mukavasti, ja niin yleisöstä kuin osallistujilta kuului pelkkää kiitosta.

– Molemmat lajit ovat sellaisia, joihin kuka tahansa voi osallistua. Nämä eivät ole myöskään sään armoilla. – Varsinkin jousiammunta veti väkeä. Moni, joka on käynyt paikalla katsomassa, on harmitellut, ettei hoksannut osallistua, Sairanen sanoi.

Myös Sipoolainen ahtaaja **Joni Tevilin** arveli, että jos virtuaalilajeja järjestetään tulevinakin vuosina, osallistujamäärä kasvaa entisestään.

– Uskon, että tämä on hyvä uudistus. Kun sana kulkee, väkeä tulee lisääkin. E-urheilu on tätä päivää.

Tevilin yllytettiin ajokisaan mukaan, koska hän kil-

pailee Eurooppa-liigassa virtuaalisessa F1:ssä. Hän ei kuitenkaan uskonut, että kokemuksesta olisi kesäpäivien GP:ssä juurikaan hyötyä.

– Ihana eri maailmat kyseessä. Autot ovat aivan erilaiset.

Huippusuoritus oli "ihan ok"

Myös jousiampujen keskuudessa virtuaalikisa keräsi kiitosta. Kisan jousi oli aito, joten fyysinen suoritus vastasi tavallista jousiammuntaa. Nuoli vain lensi pelkistään ruudulla.

Yleisöstä kuului paljon kommentteja, että virtuaalijousiammunta oli erityisen mukava seurattava. Tulokset näkyivät katsojille saman tien, eikä tarvinnut tuntea mitään monimutkaisia sääntöjä.

Helsinkiläiset linja-autonkuljettajat **Alia Tantula** ja **Avdija Hrusic** kertoivat, että ampuminen tuntui vaikeammalta kuin miltä näytti.

– Jousi on jäykkä ja käsi tärisee, Hrusic sanoi.

Molempien suoritukset veivät kuitenkin välieriin.

Niissä taso parani entisestään: sekä Tantula että Hrusic ampuivat yli 90 pisteen vetoja liukuhihnalta ja menivät heittämällä finaaliin.

Miten meni omasta mielestä?

– Ihana ok. Ei paha, miehet kommentoivat.

Mitä, nuohan olivat törkeän hyviä suorituksia!

– No, kävi säkä, Tantula myhäili.

Vaativimmat kuljettajat vakuuttivat, etteivät ole harjoitelleet aiemmin, saati harrastaneet ampumaurheilua.

– Ollaan heitetty toisiamme kivillä, Hrusic tuumasi. ●

Rantalentiksessä tiukat pallorallit

Hienoja puskupalloja ja taidokasta taktikointia Kesäpäivien rantalentiskentällä.

TEKSTI **Hannu Tuovinen** KUVAT **Vesa-Matti Väärä**

KESÄPÄIVIEN RANTALENTIKSEN mestariksi kiri Helsingin ahtaustyöntekijät osasto 131:n kaksikko **Jaakko Räikkönen** ja **Markus Miettinen**. Hopean pokkasivat Kuopion osasto 016:n **Janne Kokkonen** ja **Oula Rautia**, pronssimitalin Helsingin Seudun Linja-autohenkilökunnan osasto 009:n **Arlo Tiits** ja **Ari Moisio**.

Kaikki kolme joukkuetta pelasivat kaksi ottelua. Otteluvoittoon riitti kaksi voitettua erää.

Mestaruuden kannalta ratkaisevaa oli kun turnauksen puolivälin kolmieräiseksi venyneessä ottelussa osasto 131 voitti Kuopion 2-1. Kuopio oli voittanut ensimmäisen vastustajansa 009:n 2-0.

Ahtaajilta Kuopio vei ensimmäisen erän. Kahdessa seuraavassa erässä ratkaiseva pelaaja oli Jaakko Räikkönen, jonka venyvä kenttäpeli ja varmat syötöt toivat erävoiton kahdesti 131:lle. Turnausvoitto sinetöityi kun 009 kaatui viimeisessä kaksieräiseksi jääneessä ottelussa 2-0.

Hienoja puskupalloja

Kuopion nuoret miehet Janne Kokkonen ja Oula Rautia osoittivat pelitaitojaan puskupalloilla, varsinkin Kokkonen pitkänä pelaajana pukkasi hyviä osumia kuin jalkapallosta ikään.

Hienovireisen ja taidokasta peliä esittäneen turnauksen kohokohtia olivat erinomainen urheiluhenki ja tsemppaaminen. Kun joukkueet vaihtoivat kenttäpuoliskoja nähtiin tsemppiläpysyjä vastassa olevien joukkueiden välillä.

Kaksi pelaajaa kentän kummallakin puoliskolla pehmeässä hiekassa vaatii kuntoa ja tsemppiä. Kentän laidalta kannustettiin kaikkia ja joitakin ikimuistoisia (ja humoristisia) huomautuksia päätyi muistoihin:

– Hienoa peliä, etäisesti muistuttaa lentopalloa koska pallo on kuitenkin enemmän ilmassa kuin maassa, tunnustettiin 009:n kannustusjoukoissa Kuopio-pelin jälkeen.

– Ee voe mittään, kuittasi Kuopion Oula Rautia kun pallo oli syöksyvää pelaajaa nopeampi matkalla kohti takarajaa – kentän sisällä.

– Sinne lähti Australiaan, kommentoitiin puuskaisen tuulen sivurajojen väärälle puolelle tempaamaa syöttöä. Syöttö ei mennyt sillä kertaa edes verkon yli.

Kyseessä oli kaiketi vastaus turnauksen alussa kuullulle 009:n kannustushuudolle, jonka mukaan "taktiikkamme on saada pallo verkon yli".

Turnauksessa koettiin oikeaa tsemppiurheilun meininkiä, varsinkin kun olosuhteet hellivät. Mausteeksi saatiin ruotsalaisviestin kenttäkuulutus, joka loihti taustalla omaa tunnelmaansa. ●

↑ Hopean pokkasivat Kuopion osasto 016:n Janne Kokkonen ja Oula Rautia

LTP Logistics tarjosi raskaan sarjan kalustoa AKT:n Kesäpäivien ajotaitokisaan. Tässä tähtäimessä tynnyreiden välinen kapea väylä. Kuva: Mikko Uttula

↑ Helsinkiläinen Marjo Virtanen kokeili ensi kertaa ajotaitokisaa. Kuusamolaisella Paavo Skönillä on ajotaitomuistoja monesta tapahtumasta. – Kilpailutilanteessa kokenuttakin voi jännittää, Skön puntaroi. Kuva: Hannu Tuovinen

↑ Lankulle ajo vaatii tarkkuutta. Kuva: Hannu Tuovinen

Ajotaitokisa sai konkarinkin jännittämään

Kesäpäivien ajotaitokisoissa otettiin ammatilaisista mittaa. Jännittävä kilpailutilanne tarkoitti, ettei pieniltä virheiltä välttytty.

TEKSTI **Hannu Tuovinen** KUVAT **Hannu Tuovinen** ja **Mikko Uttula**

Helsinkiläinen linja-autonkuljettaja **Marjo Virtanen** nostaa hattua tilaus-ajoja kuljettavalle **Paavo Skönille**, joka on Kuusamosta asti tullut kisaamaan ajotaitokisojen kaikissa sarjoissa.

– On tosi hienoa, että tulee osallistumaan, vaikka matka on noinkin pitkä.

Virtanen on ensi kertaa ajotaitokisassa, aiemmissa AKT:n tapahtumissa hänet on voinut bongata karting-radalta tai karaoke-mikrofonin varresta.

Aiemmin ammattiopiston opettajana toiminut konkari Skön puolestaan on ollut mukana ainakin puolen tusinaa kertaa.

– Ei mennyt kovin hyvin, suorastaan huonosti. Oikeastaan hävettää, kun tynnyrit tuolla tavalla kolisevat, Skön naurahtaa suoritettuaan sähköbussin-kuljettajan osuuden.

– Ehkäpä se on tämä kilpailutilanne ja jännitys, joka saa tekemään virheitä, Skön pohtii.

Hän arvioi viireystilan vaihtelevan ja ns. päivän kunto ratkaisee. Ajotaito on sitä, että hahmottaa koko tilan, missä liikkuu.

Virtanen tuntui ottavan rennosti, eikä huomannut jännittävänsä ennen kisaa. Rento ja asiakasystävällinen ote on hänelle motto päivittäisessä työssäänkin.

Suomalaista rallikansaa

Niin Virtasella kuin Skönillä on päivittäistä tuntumaa suomalaisten ajotaitoon. Skön havaitsee ”rallikansan” ajokäyttäytymisen muuttuneen minä-keskeiseksi.

– Autokauppiaat myyvät hienoja teknisiä ominaisuuksia ja syntyy väärä mielikuva, että auto korjaa kaikki virheet. Siitä juuri seuraa kasvanut välinpitämättömyys, raskaan kaluston hitaampaa tempoa ei oteta huomioon, Skön arvelee.

Hän toivoo, että samat ominaisuudet eivät yleisty ammattikuljettajien penkillä.

– Kaksi rekkaa peräkkäin ja toinen ohittaessaan tukkii 10 minuutiksi moottoritien kaistat. Ohitettava voisi höllätä kaasua hieman, neuvo Skön.

Myös Virtanen toivoo muulta liikenteeltä parempaa ennakkointia. Hän arvelee ajotaidon sisältävän ennen muuta kaikkien tilanteiden ennakkoinnin.

↑ Ajotaitokisassa konkareillakin oli täpärät paikat. Kuva: Mikko Uttula.

– Sähköbussit ovat pehmeitä ajettavia ja ennakointi on hyvällä tasolla, Virtanen toteaa.

Kilpailijat suorittivat ajotaitokisan kirjallisen kokeen jälkeen. Sarjoja oli täysperävaunu, puoliperävaunu, kuorma-auto ja linja-auto. Lajeina olivat portin läpi ajo, etuetaisyyden arviointi, takaetaisyyden arviointi, autosta tikan heitto tikkatauluun sekä etupyörien pysäyttäminen lankulle. ●

↑ Tikanheittäjänä likka Tolonen Kajaanin Seudun Automiehet ry ja vieressä Markus Heiskanen samasta osastosta.

Kaikki taulussa – tikkakisassa iloittiin

– Kaikki taulussa, tuloksella 23 iloitsi tikkakisan harjoituskierroksen ensimmäinen heittäjä.

TEKSTI **Hannele Hanhikorpi**
KUVA **Vesa-Matti Väärä**

– **SIITÄ ON HYVÄ LÄHTEÄ**, kannustivat kilpakumpanit. Tikkakisa heitettiin AKT:n kesäpäivillä helteisellä Hiekkaharjun kentällä.

Yksi kisan ensimmäisistä heittäjistä, **Erkki Fritsch**, Helsingin Seudun Linja-autohenkilökunta osasto 009:stä, oli iloinen tuloksestaan 27. Hän lähti jatkamaan kisapäivää karaokeen.

– Hyvällä mielellä täällä kisataan, yhteishenki on se tärkein juttu, tiivisti Fritsch.

Kannustusta tuli saman osaston **Raimo Ruokolaiselta**. Ysiläiset kaipasivat kuitenkin AKT:n omia sääntöjä lajeihin. Muun muassa satanen jäi juoksematta, koska siinä ei sallittu välitankkausta.

Heittovuoro jatkuu

Kajaanista kisaamaan tullut **likka Tolonen** iloitsi siitä, että voi jättää manttelinperijälle, **Markus Heikkiselle** heittovuoron paitsi tikassa myös luottamustehtävissä.

– Nuoret ovat se tulevaisuus ja hienoa, että mukaan tulee uusia sukupolvia, iloitsi Tolonen.

– Kuulakin olisi käynyt hyvin mutta nyt heitetään tikkaa, vaikkei sitä ole edes mökillä tullut heitettyä, kertoo Heikkinen.

Likka Tolosella tikkataulu kuulemma löytyy mutta se on varastossa. Tikkaan lähdettiin siis ilman harjoittelua. Mitälie ei tullut mutta osallistuminen on tärkeintä.

Tikkakisaa vetänyt **Juska Torkkola** kertoi, että kisa-paikalla kaikki sujui hyvin. Osallistujia oli päivän aikana kaikkiaan 58, näistä miehiä 48 ja naisia 10. Joukkueita oli 11, näistä kaksi naisten ja yhdeksän miesten. ●

Kultamerkin saajat (vasemmalta) Jouko Aartolahti, Heinolan Automiehet os. 050, Kari Kallioinen, Helsingin Ahtaustyöntekijät os. 131, Veli-Matti Kammonen, Helsingin Seudun Linja-autohenkilökunta os. 009 ja Heikki Tuomela, Varkauden Automiehet os. 030.

Kultamerkit ja aplodit ne yhteen soppii

Kultamerkillä palkitut muistelevat antoisia ay-vuosiaan tyytyväisinä mutta nuorten ”en minä”-asenne huolettaa kymmeniä vuosia ammattiosastotehtäviin osallistuneita.

TEKSTI **Hannu Tuovinen** KUVA **Vesa-Matti Väärä**

KAIKKI NELJÄ AKT:N KESÄPÄIVIEN iltajuhlassa palkittua saivat yleisöltä äänekkäät hurraahuudot ja aplodit, merkit jakaneen AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokon** mukaan todella ansaitusti.

Heinolan Automiesten, osasto 50:n **Jouko Aartolahti**, Helsingin Ahtaustyöntekijöiden, osasto 131:n **Kari Kallioinen** ja Helsingin Seudun Linja-autohenkilökunta, osasto 009:n **Veli-Matti Kammonen** sekä Varkauden Automiesten, osasto 030, **Heikki Tuomela** voivat tosiaan näyttää mallia nuoremmille oman ammattiosastonsa puikoissa toimimisesta.

Eri luottamustehtäviä (sihteeri, taloudenhoitaja, puheenjohtaja) nelikolle kertyi huimaava määrä. Tuomelalla vuosia oli jopa 36 osastonsa eri tehtävissä, Kammosella 23 vuotta, Kallioisella 19 vuotta ja Aartolahdella 12 vuotta. Lisäksi aktiivisuus tuotti jokaiselle vastuita oman työpaikan luottamusmies- ja työsuojeluvalluutettuuina ja liiton edustajakokousten edustajina.

– Liitto on antanut muutenkin paljon, muun muassa neljä mahdollisuutta ottaa osaa kielikursseille Hau-

kiputaalla. Tänäen eniten huolettaa nykyinen nuorten ”en minä-en minä” -asenne, Tuomela toteaa.

Samalla hän nostaa esille koko perheen osastoretket, ettei AKT:läisyys jäisi vain äijäköörin hommaksi.

Lakonisesti Kari Kallioinen heittää kohokohdakseen: – Se kun valehdeltiin hoitamaan taloudenhoitajan tehtäviä. Sitä riitti 19 vuotta, satamassa 44 vuotta työskennellyt Kallioinen heittää pilke silmäkulmalla.

Aartolahdelle AKT-aktiivivuodet antoivat uskomattoman määrän ystäviä. – Vieläkin vastaantulijoista joku saattaa kysäistä, no mitä Joke? Heinolan mies kertoo.

Kammoselle jäivät mieleen työnantajalta tulleet kirjeet, joissa työsuojeluvalluutettu kutsuttiin mukaan työsuojelutoimikuntaan. Tyytyväisyyttä tulvahtaa mieleen myös varsin hyvä talokohtainen alan sopimus.

Viidentenä palkittu Oulun Seudun Autoalantöyhtekijöiden, osasto 058, **Veijo Ruonala** saa merkkinsä myöhemmin, Hamina Autoalantöyhtekijöiden, osaston 011, **Markku Tohm** ja **Markku Väri** saivat merkkinsä jo aiemmin osaston 80-vuotisjuhlissa. ●

Jari Hulvelan ja Teija Ojakankaan yhteinen taival alkoi Kesäpäiviltä 2009 ja yhdessä ollaan edelleen.

Lue lisää AKT-verkkolehden jutusta: **Yhteisiä kesäpäiviä 17 vuotta**

Ulkoistaminen aiheutti alkujärkytyksen

Heti Schenker-kauppojen jälkeen DSV alkoi ulkoistaa terminaalejaan. Työehdot säilyivät, mutta epävarmuutta on ilmassa.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVA **Lehtikuva / Taina Sohlman**

Alkushokki oli kova. Kyllä sitä sai aikansa itselleen sanoittaa. 36 vuotta olin ollut samassa firmassa, ja yhtäkkiä heitetään jollekin muulle. Näin kertoo Vantaan Viinikkalan terminaalin luottamusmies **Paul Lindholm**. Nykyään hänen työnantajansa on Posti Logistiikka-ratkaisut.

Kun DSV osti Schenkerin viime vuonna, saman tien yhdistymisen jälkeen se alkoi ulkoistaa terminaalitoimintojaan. Jyväskylässä ja Turussa niitä siirrettiin Värväämölle ja Vantaalla Posti Logistiikka-ratkaisuille.

Ulkoistukset tapahtuivat liikkeenluovutuksina, eli työntekijöitä ei irtisanottu ja työehdot säilyivät samoina. Lindholm sanoo, että alkujärkytyksen jälkeen muutos on ollut pelättyä pienempi.

– Samat duunit, samat esihenkilöt ja niin edelleen. Luottamusmiehen tiedonsaantikin saatiin alkuongelmien jälkeen palautettua entiselle tasolle.

"Jos jotain tulee, puutemme kyllä"

Mitä ulkoistaminen tarkoittaa pitemmän päälle? Se on vielä arvailujen varassa ja herättää ymmärrettävästi huolia.

– Onko työnantajalla halu jatkaa ulkoistamisia, onko tarkoitus karsia työpaikkoja, yritetäänkö terminaalityöehtosopimusta kiertää jollakin tavalla nykyisen sopimuskauden jälkeen, AKT:n edunvalvontapäällikkö **Vesa Mikkola** luettelee nousseita kysymyksiä.

– Monella on varmasti mielessä myös, onko uusien työnantajien luotettavuus sama kuin mihin Schenkerillä ja DSV:llä on totuttu.

Myös DSV:n pääluottamusmies **Kai Laaksonen** tunnistaa huolet mutta korostaa, että nyt tilanne on rauhallinen.

– Jos hyvää hakee, niin työnantaja siirsi kaikki työntekijät vanhoin eduin. Jonkinlainen vastuullisuus DSV:n toiminnassa siis oli. Olisi voinut käydä huonomminkin.

Kyllä sitä sai aikansa itselleen sanoittaa.

– Isompi huoli on se, mikä on terminaalityöehtosopimuksen tulevaisuus ylipäätään. Työnantajilla on ollut jo pitkään jatkuva halu heikentää sitä. Toivon myös, että DSV haluaa pitää omaakin väkeä eikä enää lähde kauheasti pilkkomaan, Laaksonen sanoo.

DSV:n liikkeenluovutuksissa kaikkiin ulkoistettuihin paikkoihin saatiin pätevät luottamusmiehet. Laaksonen sanoo, että heidän kanssaan pidetään tiivistä yhteistyötä.

– Ja jos jotain tulee, puutemme kyllä. ●

PUHETTA TALOUDESTA

Tässä kolumnisarjassa voit kurkistaa yhden suomalaisen huippuasiantuntijan näkökulmiin Suomen talouteen liittyvistä ilmiöistä.

Tekoäly ja teknologia palauttavat ihmiskunnalle onnen ja hyveet

Olemme kehitysvauhkossamme ihailleet aina vain ketterämpiä digitaalisia palveluja ja keksintöjä. Asiat hoidetaan digitaalisten ratkaisujen ehdolla – joko alistut tai erkaannut kehityksestä. Kehityksen polulla ihminen on joutunut oppimaan, nöyrytymään ja odottamaan. Mutta olisiko nyt ihmisen vuoro olla ajurin paikalla?

VIROSSA ON OTETTU digitalisaatio jo vuosikymmenet sitten yhteiskunnan palvelukseen. Valtio on tuottanut tekoälypohjaisen virtuaalibyrokratian asukkailleen. Nimi voi johtaa harmaudessaan harhaan, sillä sen tarkoitus on ottaa kontrolleen byrokratian taakka pois ihmisiltä itseltään. Se automatisoi viranomaisasioinnin, vastaa kansalaisten kysymyksiin ja ohjaa oikeisiin osoitteisiin palveluissa. Se täyttää lomakkeita, hakee tietoja rekistereistä ja toimii apuna yötäpäivää. Byrokraatti yhdistää useiden virastojen palvelut yhteen käyttöliittymään ja se on jo nyt käytössä mm. poliisilla, verovirastolla, sosiaaliviranomaisilla ja muissa julkisissa palveluissa.

Viro on voinut edetä ketterästi kuin tyhjältä pöydältä meidän laki- ja hallintokerrostumiin verrattuna. Digitalisaatio ja tekoäly eivät kuitenkaan koskaan saavuta kehityksessään päätepistettä. Kauhutarinoita on esitetty tekoälyn vallankaappauksesta ja tunkeutumisesta ihmisille tärkeisiin järjestelmiin ja yhteyksiin.

TESLAN KEKSIJÄ ELON MUSK esitti radikaalin näkemyksen tulevaisuudesta, jossa raha menettää

merkitystään. Se olisi ihmishistoriassa todellakin uusi käänne, sillä mammona on määritelty ihmisten arvoa jo liiaksi saakka. Sodat juontavat juurensa varallisuuksien haalimiseen ja hallitsemiseen.

Musk viitoitti tulevaisuutta, jossa tekoäly ja robotit tekevät työt ja teknologinen kehitys mahdollistaa edullisen energian ja tuotantokustannusten

Utopiaa odotellessa voi toivoa, että tehtäisiin edes nykyisistä digitaalisista järjestelmistä helppoja ja toimintavarmoja.

romahtamisen, jolloin arvo syntyy ilman ihmistyötä. Silloin raha ei ole enää yhteiskunnan keskeinen koordinaatiomekanismi. Talouden peruslogiikkaa muuttuu kokonaan. Raha ei ole hyödykkeiden arvon mitta eikä määritä tuotantopäätöksiä, sillä energia ja valmistus ovat lähes ilmaisia, vielä kun työvoiman tarve vähenee radikaalisti.

ELINA PYÖKKÄNEN
Taloustieteilijä

Raha ei tässäkään skenaariossa katoa kokonaan, mutta sen rooli yhteiskunnan ja ihmiskunnan kehitystä säätelevänä arvonheijastajana pienenee merkittävästi, eikä se määritä ihmisen mahdollisuuksia. Talous ei perustu kilpailuun ja omistamiseen.

Niukkuus ei olisi enää ihmiselämän ongelma. Avoimeksi jää pohdinta, mikä on tekoälyn ja ihmisen välinen roolijako, mikä sekin saattaa olla epäolennainen kysymys ja heijastaa vanhakantaista ajatusmaailmaa.

Ilmeisesti ihminen vapautuu yltäkylläisyydestään rahan tavoittelusta, kun kaikille riittää leipää ja sirkushuveja. Tämä tulevaisuuskuva alkaa taipua kohti hindulaisen filosofian ydintä sillä erotuksella, että materia on edelleen meille hyvinvoinnin perusedellytys emmekä luovu mukavuuksista. Mutta ahneudesta tulisi täysin turha pahe. Ihmiset voivat keskittyä hyveiden toteuttamiseen ja taitamattomien tekojen välttämiseen elämässään ja vuorovaikutuksessa toisiinsa. Eikä se edes vaadi askeettisuutta.

OLISIKO TÄSSÄ AVAIN vapauteen ja onneen koko ihmiskunnan tasolla? Ihminen vapauttaa itsensä haluamisesta ja ahneudesta, vaikka onkin kiinnittynyt materiaan ja omistamiseen.

Tätä utopiaa odotellessa voi vain toivoa, että tehtäisiin edes nykyisistä digitaalisista järjestelmistä helppoja ja toimintavarmoja, ennen kuin uneksitaan täydellisestä vapaudesta, maailmanrauhasta, valtavista varallisuuksista ja yltäkylläisyydestä.

Siihen autuuteen voi olla vielä tovi matkaa. ●

Genevekoulu – maailman vanhin ay-kurssi

Uteliaisuus oli ratkaiseva tekijä, mikä houkutteli David Herokin Geneve-kouluun eli kenties maailman vanhimmalle ay-kurssille.

TEKSTI **Hannele Hanhikorpi** KUVA **Geneve-koulu**

Pohjoismainen Geneve-koulu on tarkoitettu ammattiyhdistystoiminnassa aktiivisesti toimiville. Koulun päätoimijaksi pidetään Kansainvälisen työjärjestö ILO:n työkokouksen yhteydessä Genevessä. Yksi koulun opiskelijoista oli tänä vuonna terminaalityöntekijä **David Herok** Turusta.

Geneve-koulu on kenties maailman vanhin ay-kurssi. Ensimmäiset oppilaat ovat sen käyneet jo vuonna 1931. Vuosittain sen käy noin kaksi–kolmekymmentä opiskelijaa. Tänä vuonna heitä oli kaikkiaan 28 eri Pohjoismaista ja näistä seitsemän

Suomesta. David Herok oli mukana AKT:n edustajana.

Koulu aloitetaan valmistavalla taustalla Ruotsissa, missä tiiviin neljän päivän aikana valitaan, mitä ILO:n työkonferenssin teemaa osallistujia haluaa seurata. Teemat vaihtelevat vuosittain. David Herok valitsi sosiaalidialogin ja kolmikannan. Muita teemoja olisivat olleet alustatalouden toimintaketju sekä seksuaalinen ja sukupuolten välinen tasavertaisuus.

– Kiinnosti kovasti se, mikä ILO on ja mitä siellä tehdään. Mitä tarkoittaa kolmikanta ja miten siellä saadaan asioita aikaiseksi. Uteliaisuus oli lopujen lopuksi se ratkaiseva tekijä, joka

kurssille sai hakeutumaan, kertoo David Herok.

Kiinnostukseen vaikutti myös oma saksalainen tausta sekä kesälukioajat Suomessa. Jo tuolloin Herok innostui kansainvälisestä ilmapiiristä. Kielitaito, englanti ja ruotsi, riittivät myös kurssin suorittamiseen.

Kurssin viimeinen, rankin mutta mielenkiintoinen osuus oli matka Geneveen, missä ryhmä seurasi parin viikon ajan ILO:n konferenssia. Konferenssiin osallistuvat työnantajien, työntekijöiden ja maiden hallitusten edustajat. Nämä pyrkivät muodostamaan yhteisen kannan, tänä vuonna esimerkiksi alustatalouden säätelystä.

”
Kieli oli nykyiseen poliittiseen ympäristöön tai erityisesti someen verrattuna erilaista, rakentavaa ja vaikuttavaakin.

Työntekijät kokoontuvat omana ryhmänä ja muodostavat oman kantansa, samoin työnantajat. Maiden hallitukset puhuvat vapaammin ja erilaisten ryhmien näkemykset voivat

Vasemmalta oikealle: Johan Karlsson, Pappers (Ruotsi), David Herok, AKT, Sari Perkiö, Teollisuusliitto, José Enrique Oñate Vera, valiokunnan varapuheenjohtaja ja työntekijöiden puhemies valiokunnassa, ASPA, Meksiko sekä Axel Lausch, Unionen (Ruotsi)

poiketa toisistaan. Esimerkiksi EU:n kanta ei aina ole välttämättä sama kuin Pohjoismaiden kanta.

– On vähän kuin vetäisi 16 päivää tes-neuvotteluja putkeen, välissä vain yksi päivä vapaata. Oli todella tiivis ohjelma. Muutenkin neuvottelut muistuttivat tes-neuvotteluita. Otettiin pieniä asioita, vastapuolen hyviä ideoita huomioon. Kielenkäyttö oli kyllä rakentavaa. Ymmärrystä haettiin vahvemmin kuin mitä muualla olen nähnyt. Kieli oli nykyiseen poliittiseen ympäristöön tai erityisesti someen verrattuna erilaista, rakentavaa ja vaikuttavaakin, summaa Herok.

Yhteisymmärrystä ja ryhmäytymistä

Konferenssissa neuvoteltiin alustataloutta koskevasta säätelystä. Tavoitteena oli saada sovittua kansainvälinen sopimus alustatyöntekijöiden asemasta ja oikeuksista.

– Oli juhlava hetki, kun asia saatiin päätökseen ja asia uutisoitiin, kun oli itse ollut paikan päällä seuraamassa, mitä taustalla tapahtui. Siinä ymmärsi, miten iso työ sen eteen on nähty ja miten tulos on saatu aikaan. Yhteisymmärrystä haettiin ihan viimeiseen asti. Haluttiin saavuttaa tulos, jonka

kaikki osapuolet voivat hyväksyä, kuvailee Herok prosessia.

Opiskelukokemus oli kokonaisvaltainen ja Herokin on vaikea määritellä, mikä olisi se ykkösasia, joka päällimmäisenä jäi mieleen. Koko ryhmä oli mahtava. Ryhmäytymistä edisti se, että huonekaveri ei saanut olla samasta maasta eikä samasta työryhmästä. Näin edistettiin yhteistoimintaa ryhmien ja maiden edustajien välillä. Lisäksi hänen työryhmänsä kokoontui YK:n Kansojen palatsissa, joten myös puitteet olivat huikean hienot.

– Sopimustoimitsijoille olisi iso juttu, jos pääsisi vaihtamaan ajatuksia muiden maiden liittojen edustajien kanssa. Konferenssissa pääsee seuraamaan sitä, miten retoriikkaa isossa kuvassa käytetään. Aivan kuten tes-neuvotteluissa, on neuvottelutiikka -ja strategiaa. TES-neuvottelukokemusta olisi hyvä olla. Koulussa saa myös isomman näköalan siitä, mitä maailmassa ja pohjoismaissa tapahtuu. Löytyy uusia tuttavuuksia ja yhteyksiä myös suomalaisiin liittoihin. Nyt meitä oli Teollisuusliitosta, PAMista ja JHL:stä, kertoo Herok.

Suomalaisten porukka piti yhteyttä jo ennen kurssia ja tarkoitus jatkossa on liittyä Geneve-koulun alumniksi. ●

Mikä Geneve-koulu?

GENEVE-KOULUN TAVOITTEINA on lisätä tietämystä työelämän kansainvälistymisestä, ILO:sta ja muista työelämää lähellä olevista kansainvälisistä järjestöistä, antaa tietoa eurooppalaisten työelämän järjestöjen tehtävistä ja globalisaatiokehityksen linjauksista, innostaa ay-toimintaan kansallisella ja kansainvälisellä tasolla sekä edistää pohjoismaista yhteistyötä ja pohjoismaisten kielten ja kulttuurin tuntemusta. Ennakkotapaamisten ja –tehtävien lisäksi opiskelijat seuraavat Genevessä, Sveitsissä, kahden viikon ajan YK:n Työjärjestön ILO:n vuosittain kokoontuvaa työkonferenssia kesäkuussa. Työkonferenssin päättyttyä siirrytään neljäksi päiväksi rauhalliseen kyläympäristöön viimeistelemään ja arvioimaan projektityöt sekä kurssin kokonaisuus. Ennen Geneve-jaksoa opiskelijat kokoontuvat esikurssille Ruotsiin, Runön kurssikeskukseen lähellä Tukholmaa. (TSL) Kansainvälisen työjärjestön ILO:n sopimukset vaikuttavat työelämään kaikkialla maailmassa. ●

MAAILMALTA

Anu Hietala
NTF:n pääsihteeri
anu@nordictransport.org

Tartu kaikkiin mahdollisuuksiin

lahduin valtavasti, kun AKT:lainen luottamusmies **David Herok** otti keväällä minuun yhteyttä ja kertoi osallistuvansa kesän Geneve-kouluun. Hän pyysi apua saadakseen yhteyden kansainvälisen kuljetusalan ammattiliittofederaation ITF:n edustajiin Kansainvälisen työjärjestön ILO:n konferenssin aikana.

Autoin tietysti mielelläni. Mutta innostuin Davidin viestistä itsekini paljon, että päätin selvittää, pääsisinkö konferenssiin mukaan. Ja niin siinä kävi, että päädyin osaksi ITF:n delegaatiota Geneveen.

ILO on YK:n työelämäjärjestö, jonka vuosittainen konferenssi koostuu yhteen työntekijöiden, työnantajien ja hallitusten edustajia eri puolilta maailmaa. Lähdin matkaan uteliaana mutta ilman kovin selkeää käsitystä siitä, miltä neuvottelut käytännössä näyttäivät. Viikon aikana seurasin erityisesti tasa-arvotyöryhmän työskentelyä. Päivät olivat pitkiä ja neuvottelut jatkuivat usein puolille öin, mutta en silti malttanut lähteä pois.

Oli mielenkiintoista seurata, miten tekstimuutoksista neuvoteltiin joskus sanasta sanaan. Työntekijöiden, työnantajien ja hallitusten näkemykset eivät aina kohdanneet, eikä maailma jäänyt neuvottelusalin ulkopuolelle. Kun Yhdysvallat esimerkiksi halusi poistaa (siinä onneksi onnistumatta!) sanat gender ja ilmastonmuutos asiakirjoista kokonaan, huomasin nopeasti, etteivät nämä keskustelut ole teknistä pilkunviilausta. Samat arvokeskustelut, joita seuraamme uutisista, nä-

kyvät myös siellä, missä työelämän pelisääntöjä rakennetaan.

Takarivissä kanssani istuivat myös Geneve-koulun opiskelijat. Geneve-koulu tarjoaa pohjoismaisille ay-aktiiveille mahdollisuuden tutustua kansainväliseen ammattiyhdistystoimintaan ja seurata ILO:n konferenssia paikan päällä.

En itse koskaan hakenut Geneve-kouluun nuorempana. Syynä oli epävarmuus ruotsin kielen puhumisesta. Nyt, yli kahdeksan Ruotsissa vietetyn vuoden jälkeen, syy tuntuu melko huvittavalta.

Olen ollut kansainvälisissä ay-tehtävissä jo yli 15 vuotta, ja kokoukset eri puolilla maailmaa ovat muuttaneet melko arkisiksi. Silti Genevessä olin ensimmäiset päivät aika pihalla. Uusiin asioihin oppii parhaiten tarttumalla niihin, ja jo toisena päivänä esittelinkin yhden muutosehdotuksen. Huomasin, miten virkistävää on olla välillä täysin uuden äärellä.

Samalla huomasin jotain muutakin: Geneve-koululaisten innostus oli tarttuvaa. Oli hienoa nähdä nuoria ay-toimijoita, jotka halusivat oppia lisää kansainvälisestä yhteistyöstä ja pohtivat, miten maailmanlaajuiset päätökset näkyvät omilla työpaikoilla.

Siksi haluan lopuksi jakaa yhden yksinkertaisen elämänohjeen.

Älä ole kuin nuori minä, joka ei uskaltanut hakea Geneve-kouluun.

Ole mieluummin kuin nykyinen minä, joka sanoo uusille mahdollisuuksille kyllä. Ja jos sopivaa mahdollisuutta ei tunnu löytyvän, joskus sen voi myös järjestää itse. ●

Niko Blom Musareilla:

Nuorten tulevaisuudenusko palautettava

– Menneisyyteen ei voi palata, mutta osa työelämäheikennyksistä on silti peruttava, AKT:n 2. varapuheenjohtaja Niko Blom kommentoi Työväen Musiikkitapahtumassa. Iso ongelma hänen mielestään on se, että nykyhallitus on vienyt nuorilta tulevaisuudenuskon ja se on palautettava.

TEKSTI **Hannele Hanhikorpi** KUVAT **Päivi Viljasalo**

Valkeakoskella Työväen Musiikkitapahtumassa käytiin toimittaja **Jari Korkin** vetämänä myös yhteiskunnallista keskustelua.

Orpon hallituskauden aikana työmarkkinajärjestelmää on pyritty muuttamaan ennennäkemättömällä tavalla. Järjestelmätason uudistusten lisäksi hallitus on toteuttanut suoraan työntekijöihin yksilötasolla kohdistuvia heikennyksiä.

Korkin johdolla pohdittiin ensin, ovatko ensi kevään eduskuntavaalit nyt työmarkkinavaalit? Ja mitkä ovat talouskasvun eväät. Toisessa osiossa – jälkilöylyissä, haettiin ratkaisuja, mitä tulisi tehdä, jotta tilanne saataisiin korjattua.

Hallitus tuonut työmarkkinoille sutta ja sekundaa

Maan hallitusten pitäisi pysyä poissa työmarkkina-pöydistä. Kansanedustaja (sd.) **Lauri Lyly** kiteytti

asian toteamalla, että aina kun hallitus puuttuu työmarkkina-asioihin, syntyy sutta ja sekundaa.

Pron yhteiskuntasuhdejohtaja **Henrik Haapajärvi** muistutti, että kaikki hallituksen tekemät ”uudistukset” on mahdollista peruuttaa.

– Uudistukset ovat olleet sen verran huonoja, että ne on syytä peruuttaa. Jos ei heti seuraavalla, niin tulevilla vaalikausilla, Haapajärvi totesi.

Keskustelussa pohdittiin, että ay-liikkeen tehtävä olisi tehdä töitä sen eteen, että työntekijöiden oikeudet saadaan vielä entistään paremmiksi ja työelämää aidosti kehitettyä.

Hallitus ei panelistien mukaan kasvua ole saanut aikaan. Kasvun vahvoja eväitä ovat koulutus ja etenkin sen laatuun panostaminen. Sekä lisäksi tärkeää on tulevaisuudenuskon rakentaminen nuorille, joilta tämä hallitus on ehkä eniten leikannut.

Tukilakko-oikeus on solidaarisuutta

Paneelin toisessa osassa keskustelijat vaihtuivat. Siinä lauteille pääsi myös Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton 2. varapuheenjohtaja **Niko Blom**. Korkin johdolla pohdittiin, millä tavoin työelämä on vaalikauden aikana muuttunut ja muuttuuko se seuraavalla kaudella.

Panelistien mukaan erittäin tärkeää olisi tehdä uusia työntekijöiden asemaa vahvistavia ratkaisuja. Tällä hetkellä työelämän tasapaino on kallistunut liikaa työnantajien eduksi. Tulevaisuuden työelämästä tarvitaan selkeä visio, jossa huomioidaan esimerkiksi tekoälyn vaikutukset, työelämän laatu sekä se, että työ tarjoaa riittävän toimeentulon.

Tehdyt muutokset ovat jo rapauttaneet työntekijöiden oikeuksia ja lisänneet eriarvoisuutta työmarkkinoilla.

Paneelikeskustelun vetäjänä Jari Korkki (vas.) ja keskustelijoina Insinööriliiton puheenjohtaja Samu Salo, kansanedustaja Pinja Perholehto (sd), kansanedustaja Bella Forsgrén (vihr.) ja AKT:n 2. varapuheenjohtaja Niko Blom.

Nyt on tarjolla erilaista silpputyötä, mutta nuoret haaveilevat vakituisesta toimeentulosta.

Niko Blom totesi, että menneisyys on mukava paikka, mutta sinne ei voi palata.

– Työlainsäädännön tulee jatkossakin taata perusturva, esimerkiksi irtisanomissuojaa ja muun muassa siihen tehdyt heikennykset pitää peruuttaa. Suojaa pitää pikemminkin vahvistaa. Neuvotteluasema työntekijöiden ja työnantajien välillä on

kääntynyt liikaa työnantajien hyväksi, toteaa Blom.

AKT:n kannalta tärkeintä on neuvottelutasapainon palauttaminen. Tähän liittyy myös heikennysten poistaminen tältä osin, esimerkiksi lakko-oikeuden palauttaminen ennalleen ja näin myös mahdollisuus solidaarisuuteen.

Nuorille luotava toivoa työelämään

Alustataloustyöntekijöiden määrä kasvaa. Yhä suurempi osa alustatyöntekijöistä jää työelämäsäätelyn ulkopuolelle. Niko Blom kertoi olevansa huolissaan siitä, että heidän sosiaali- ja eläketurvansa jäävät hoitamatta. Vieläkin suurempi kysymys on palauttaa nuorten tulevaisuudenusko.

– Toinen nopeasti tehtävä asia olisi palauttaa nuorille tulevaisuus usko. Nyt on tarjolla erilaista silpputyötä mutta nuoret haaveilevat vakituisesta toimeen-

tulosta. Nuorilla oltava tulevaisuudenuskoa ja se on heille tavalla tai toisella järjestettävä, sanoo Blom.

Miten se onnistuu, miten nuorille saadaan toivoa?

Nuorten työelämäuskolle tärkeää on se, että koulutus valmistaa aloille, missä töitä on.

– AKT:läisillä aloilla nuorille löytyy töitä ja työehtosopimukset varmistavat kohtuulliset alkupalkat, joilla tulee toimeen. Pätkä- ja silpputyö on monella alalla mahdollistettu ja se pitäisi nyt lainsäädännöstä ja työehtosopimuksista poistaa, toivoo Blom.

– Kyllähän meidän jokaisen työmarkkina-asema on verrannollinen muihin. Tarkoitan sitä, että mitä paremmin menee heikommassa työmarkkina-asemassa olevilla, sitä paremmin meillä kaikilla menee. Meidän pitää huolehtia kaikista solidaarisesti, sanoo Blom. ●

↑ AKT:n 2. varapuheenjohtaja Niko Blom totesi, että menneisyys on mukava paikka, mutta sinne ei voi palata.

Musareilla myös musiikki ottaa kantaa

Työväen Musiikkitapahtuma toi Valkeakoskelle 23.–26.7. jälleen tuhansia kävijöitä. Musiikkitapahtumassa osallistujia viehättää tunnelma, hyvä fiilis ja tuttujen tapaaminen. Asioista ja niiden vierestä käydään keskusteluja ja tutustutaan ennakkoluulottomasti myös ennalta tuntemattomiin artisteihin.

TEKSTI **Hannele Hanhikorpi** KUVAT **Päivi Viljasalo**

Työväen Musiikkitapahtuma täytti tänäkin kesänä Valkeakosken keskustan musiikista ja ihmisistä. Tapahtuman ilmaisohjelma houkutteli entistä enemmän yleisöä, ja maksullisen alueen kävijämäärä säilyi lähes edellisvuoden tasolla.

Neljän päivän aikana festivaaliväki sai kokea monipuolisen kattauksen musiikkia, kulttuuria, yhteiskunnallista keskustelua ja yhteislaulua yli 200 esiintyjän voimin.

Ensimmäiset ohjelmanumerot jo torstaina mutta virallisesti festivaalit avattiin perjantaina.

– Kulttuuri tuo elinvoimaa pieniinkin kyliin, Valkeakosken kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Joni Kumlander** sanoi Työväen Musiikkitapahtuman avajaisissa.

Valkeakosken Soittokunta sekä **Paleface & Laulava Unioni** vastasivat avajaisten musiikillisesta osuudesta.

Myös tänä kesänä ohjelma oli monipuolinen ja tarjosi kaikille jotain. Lapsia leikitettiin ja yhdessä

laulettiin virsiä tai työväenlauluja sekä kuunneltiin eturivin tähtiä kuin suurelle yleisölle tuntemattomampiakin esiintyjä.

Antti Paalanen avasi Paperitorin päälavan perjantai-illan. Paalanen hurmaa keikkayleisöjä omalaatuisella kaksirivisen haitarin, teknon ja kurkkulaulun yhdistelmällään. Sosiaalisessa mediassa Paalasen covervideot ovat saavuttaneet miljoonayleisöjä. Paalasen versio vanhasta tutusta kappaleesta Sininen ja valkoinen sai myös Musariyleisön syttymään.

Erja Lyytinen, yksi Suomen kansainvälisesti tunnustetuimmista blueskitaristeista valloitti lavan asenteellaan ja taiturimaisella kitaroinnillaan. Lyytisen karisma ja energia purivat myös Valkeakoskella. Yleisöä kerääntyi illan hämärtyessä lavan eteen jo lähes tungokseen asti.

Improtanssija **Sampo Joenvuori** kierteli aluetta perjantain ajan ja viihdytti paikallaolijoita eläytyvällä tanssillaan. Jokainen hänen tanssiesityksensä on täysin ainutkertainen, tilanteesta ja tunnelmasta siihen hetkeen syntynyt. Hänen vahva läsnäolonsa

ja ilmaisuvoimainen liikekielensä pysäyttivät festariyleisön seuraamaan tanssia.

Lauantaipäivä käynnistyi lastenorkesterilla, yhteislauluilla ja ilmakitaransoiton SM-kisoilla. Lauantai-iltapäivän ohjelmaan kuuluivat myös yhteiskunnalliset paneelikeskustelut, jossa ammattiliittojen ja poliitikkojen edustajat olivat lauteilla.

Festivaalin kenties kokenein esiintyjä, **Pirkko Mannola**, tarinoi ja kertoili vanhoja muistoja musii-kin lomaan. Hänen kohdalleen sattunut rankkasade verotti harmittavasti yleisömäärää, sillä Mannolan muisteluja kuunteli mielenkiinnolla. Eikä esitystä ikä painanut. Vanhat tutut kappaleet vuosikymmenten takaa miellyttivät ainakin jo hieman varttuneempaa yleisöä.

Liisa Akimof käynnisti lauantai-illan Teollisuusliiton Salakapakassa. Akimof joutui esiintymään vesisateessa yhtyeensä Yökerho kanssa. Pitkän uran tehneelle konkarille se ei näyttänyt olevan haitta. Akimof lauloi muun muassa tapahtumaan sopivasti Lakkorintamasta mutta hänen kenties suosituin

Erja Lyytinen ei pettänyt fanejaan tälläkään kertaa, tuntui olevan yleinen mielipide.

Naattiorkesteri sai lapset ja lapsenmieliset leikkituulelle.

Miljoonasateen keikalla kuultiin tietenkin myös superhitti Marraskuu.

Liisa Akimofin karisma syntyy vahvasta persoonallisuudesta.

kappaleensa Kevät irrotti yleisön täysillä mukaan kertosäkeeseen sekä raukuviin aplodeihin.

Yksi kenties odotetuimpia esiintyjä, Miljoonasade, teki kesällä 40-vuotisjuhlakiertueen. Lavalla mukana oli myös **Jarkko Martikainen**. Bändi vetikin päälavan edustan täyteen. **Heikki Salon** sanoitukset kuvaavat suomalaista arkea. Lauluissa Ostarin helmi möi nappi auki tupakkaa viitoskassalla ja ikkunoita putsaileva poika ihmetteli naapuruston ihmisten elämää.

– Tunnelmaa ja yhteishenkeä kiiteltiin kovasti. Festarikävijät olivat todella tyytyväisiä tapahtumaan ja asiakaspalaute pelkästään positiivista, vaikka kokonaiskävijämäärä hieman edellisvuodesta putosi, iloittaa tapahtuman toiminnanjohtaja **Marianne Haapoja**.

– Elää saa – ja pitää elää aina täysillä, oli Antti Paalasen motto. Ja tämä sopi hyvin kuvaamaan festariyleisön tunnelmia, joka eläytyi artistin mukana esityksestä toiseen.

Kaksi suomalaista iskelmäsukupolvea kohtaa lavalla kun Jori Otsa säestää Pirkko Mannolaa.

Improtanssija Sampo Joenvuori keräsi ihailevia katseita tanssillaan.

Halpa työ käy kalliiksi –

Työperäinen hyväksikäyttö vaatii tiukempia otteita

Ulkomaalaisten työntekijöiden hyväksikäyttöön tulee puuttua tiukemmin. Nyt viranomaiset toimivat jälkikäteen, niukoin resurssein ja sanktiot ovat vähäisiä.

TEKSTI **Mikko Nikula** KUVA **Teollisuuden Palkansaajat**

Työperäinen hyväksikäyttö on viime vuosina toistuvasti ollut uutisotsikoissa. Teollisuuden palkansaajat TP on nyt julkaissut aiheesta VTT **Rolle Alhon** kirjoittaman analyysin ”Halpa työ, kallis hinta: ulkomaisten työntekijöiden työperäinen hyväksikäyttö ja sen kitkeminen”.

Ilmiön takana on monenlaisia syitä. Alho korostaakin, että mikään yksittäinen lakimuutos tai muu toimi ei pysty korjaamaan ongelmaa. Tarvitaan useita toimia laajalla rintamalla.

Hyväksikäyttöön syöllistyvien kiinnijäämisriski on Suomessa liian pieni ja seuraamukset liian lieviä. Erityisesti tulisi varmistaa, että tapausten selvittely ei tuota uhreille kielteisiä vaikutuksia. Jos uhkana on joutua pois Suomesta, uhrin eivät uskalla tuoda hyväksikäyttöä ilmi.

Viranomaisten keinojen vähäisyys ja resurssipula edesauttavat hyväksikäytön jatkumista.

Räikeimmät tapaukset matalapalkka-aloilla

Rolle Alhon mukaan työperäinen hyväksikäyttö täyttää vakavammissa muodoissa työperäisen ihmiskaupan tunnusmerkit. Erillistä rikosnimikettä työperäiselle hyväksikäytölle ei laissa ole. Sen muotoja ovat muun muassa alipalkkaus, palkkojen takaisinperintä työntekijältä, toistuvat yli-pitkät työpäivät ja vakavat laiminlyönnit työturvallisuudessa. Osa näistä on rikoksia, osa ei, osa kuuluu harmaalle alueelle.

Usein hyväksikäytetty työntekijä ei tiedä oikeuksiaan, osaa kieltä ja on alisteisessa suhteessa työnantajaan. Hyväksikäyttäjä voi olla suomalainen tai ulkomaalainen, ja työnantajan sijasta myös työvoimaa välittävä toimija, toisinaan jopa toinen työntekijä.

Räikeimmät hyväksikäyttötapaukset, joissa kyse on ihmiskaupasta, liittyvät tyypillisesti työvoimavaltaisiin matalapalkka-aloihin, kuten marjanpöimintaan tai ravintola-alaan. Asian-tuntija- ja toimihenkilöammateissakin ulkomaalaisille työntekijöille saatetaan maksaa huonompaa palkkaa tai teettää pidempää päivää kuin työehtosopimus edellyttää.

Riskeinä halvat hankinnat ja alihankintaketjut

Ulkomaalaisten työntekijöiden hyväksikäytön syyt ovat Suomessa pitkälti rakenteellisia. Kun oleskeluluvat on sidottu työntekoon, työpaikan menetyks voi johtaa myös maassaolo-oikeu-

den menetykseen, mikä saa työntekijät pelokkaiksi. Tarjouskilpailuissa lähtökohtaisesti halvin vaihtoehto voittaa, mikä luo kannustimia alipalkkaukselle ja muulle työehtojen polkemiselle.

Hyväksikäyttöä on myös julkisen sektorin kilpailutamisissa töissä. Julkisia hankintoja säätelee hankintalaki, joka painottaa kustannustehokkuutta eli mahdollisimman halpoja hankintoja sekä yritysten vapaata kilpailua.

Ulkomailta rekrytointi on 2000-luvulla kehittynyt toimialaksi, jolle on syntynyt paljon yrityksiä. Monet ovat ammattimaisia ja eettisiä. On kuitenkin myös firmoja, joiden toiminta perustuu ulkomaisten työntekijöiden sekä rekrytointipalvelujen ostajien rahastamiseen tai suoranaiseen huijaamiseen.

Työsuojeluviranomaisilla rajalliset mahdollisuudet

TP:n analyysin mukaan ”nykyinen järjestelmä vaikuttaisi perustuvan pitkälti siihen tausta-ajatukseseen, että väärin toimivat työnantajat laittavat asiat kuntoon työsuojelutarkastajien neuvojen ja kehotusten pohjalta ja että työntekijät ovat järjestäytyneet ammattiliittoon ja voivat ongelmatapauksissa ottaa yhteyttä työpaikan luottamusmieheen asioiden edistämiseksi”.

– Nämä oletukset eivät vastaa todellisuutta, Alho toteaa.

Neuvojen ja kehotusten tavoitteena on korjata työnantajan toimintaa jatkossa. Tulkintana on, ettei työsuojeluviranomaisella ole oikeutta määrätä työnantajaa maksamaan

↑ Rolle Alhon mukaan työperäinen hyväksikäyttö täyttää vakavammissa muodoissaan ihmiskaupan tunnusmerkit.

palkkasaatavia. Mikäli yritys ei viranomaisten kehotuksista piittaa, työntekijän vaihtoehdoksi jää hankkia saatavansa oikeusteitse. Matalapalkka-alojen ulkomaalaiselle duunarille se voi olla epärealistinen ajatus ilman ammattiliiton apua. Ja vaikka liitto tulisi apuun, oikeusjärjestelmä on niin ruuhkautunut, että tapausten käsittely saattaa kestää vuosia. Monesti uhri ehtii prosessin aikana poistua Suomesta.

Viisi faktaa työperäisestä hyväksikäytöstä

- Pitkät alihankintaketjut** kasvattavat väärinkäytösten todennäköisyyttä. Työn tilaaja pystyy käytännössä siirtämään omaa vastuutaan alihankkijayritykselle, joka usein on ulkomainen ja operoi Suomessa vain väliaikaisesti. Asetelmasta kärsivät rehellisesti toimivat suomalaiset yritykset ja niiden työntekijät.
- Suomessa viranomaisten** keinojen vähäisyys ja resurssipula edesauttavat hyväksikäytön jatkumista. Monessa Euroopan maassa työsuojeluviranomaisilla on mahdollisuus määrätä yrityksille alipalkkauksesta sakkoja ja muita hallinnollisia sanktioita. Tällaista voisi harkita Suomessakin.
- Suomessa ongelmana** on myös, että poliisi, syyttäjät ja tuomioistuimet eivät aina tunnista ulkomaisten työvoiman hyväksikäyttöä. Kyseessä lienee yhdistelmä tietämättömyyttä ja asenteellisuutta. Poliisi on laiminlyönyt tapausten tutkintaa ja syyttäjät ovat jättäneet syytteitä nostamatta.
- Järeämpiä keinoja** puuttua tilanteeseen olisivat esimerkiksi hankintalain tiukentaminen, vahvemmat toimivaltuudet työsuojelutarkastajille, ammattiliittojen ryhmäkanneoikeus ja alipalkkauksen kriminalisointi. Näin hyväksikäyttöön päästäisiin puuttumaan tehokkaammin, ja siitä hyötyvät tahot joutuisivat ottamaan huomioon kasvaneen kiinnijäämisriskin sekä kovemmat sanktiot.
- Suomeen saapuville** ulkomaalaisille työntekijöille on tärkeää tiedottaa täläläisen työelämän pelisäännöistä. Viranomaiset tarvitsevat lisää koulutusta, ja asennemuokkausta tulee jatkaa.

Hallituksen toimet ristiriitaisia

Sanna Marinin (sd) hallitus laati strategian työperäisen hyväksikäytön torjumiseksi. Sen pohjalta **Petteri Orpon** (kok) hallitus on tehnyt toimenpideohjelman, jonka keinoina ovat muun muassa uhrien avunsaantimahdollisuuksien kehittäminen ja viranomaisten kouluttaminen, jotta he tunnistaisivat hyväksikäyttöilmiön paremmin.

Alho katsoo, että vastapainona hallitus on ruokkinut hyväksikäyttöä etenkin kiristämällä oleskelulupien ehtoja. Aiemmin oleskelulupa ei katkennut yhtä nopeasti työsuhteen päättyessä vaan työnhakijalle jäi pidempi aika etsiä uutta työtä ilman välitöntä riskiä joutua pois Suomesta. Uusi käytäntö lisää painetta ottaa vastaan mikä tahansa työ hyvin heikoilla työehdoilla.

Hyväksikäytetyt ulkomaalaiset työntekijät ovat tosin vuodesta 2021 voineet hakea jatkolupaa uuden työpaikan löytämiseksi. Mahdollisuutta kuitenkin käytetään vain vähän, sillä se tunnetaan heikosti, ja lisäksi hakeminen maksaa 180 euroa.

Esimerkiksi irtisanomissuojan heikennys ja paikallisen sopimisen suo-

siminen ovat osaltaan muuttaneet työsuhteen valtasapainoa työnantajien eduksi. Ammattiliittojen aseman vaikeuttaminen sekä kansalaisjärjestöjen rahoituksen leikkaukset puolestaan vaikeuttavat hyväksikäytön uhrien auttamista, sillä tässä työssä liitoilla ja kolmannen sektorin järjestöillä on keskeinen rooli.

Järeämpää politiikkaa ja lisää rahaa

Rolle Alhon johtopäätös on, että tarvitaan järeämpiä keinoja kuin ne, mitä Orpon hallituksen toimenpideohjelmaan on kirjattu.

Analyyysi muistuttaa toimenpiteiden vaativan myös lisäresursseja. Pelkät lainsäädännölliset toimet ilman rahoitusta voivat johtaa tilanteeseen, jossa työsuojeluviranomaiset, poliisi ja oikeuslaitos kuormittuvat vielä nykyistä enemmän, mutta vaikutus työmarkkinoihin jää vähäiseksi. ”Työperäiseen hyväksikäyttöön puuttumisella on tietysti myös hintansa, mutta resurssien panostaminen ilmiön kitkemiseen tulisi nähdä investointina – ei kulueränä”, Alho tiivistää. ●

TULEVAISUUS TÄNÄÄN

10.10.2026 » PAASITORNI

TERVETULO
maksuttomaan ja kaikille
avoimeen tapahtumaan.

TUTUSTU
tapahtuman ohjelmaan
tulevaisuustanaan.fi

KESKUSTELIJOINA
muun muassa
kestävyysjuoksija **Mustafe Muuse**, kirjailija **Tuomas Kyrö**, politiikasta poistuvat tai poistuneet **Annika Saarikko**, **Hanna Sarkkinen** ja **Saara-Sofia Sirén** sekä Ylen ulkomaantoimittaja **Antti Kuronen**.

SAK

Palkkoja puolustetaan joukkovoimalla

Lokakuussa 1946 haminalaiset autonkuljettajat perustivat ammattiyhdistyksen. Moni asia alalla on muuttunut mutta ammattiliiton perusajatus on pysynyt samana.

TEKSTI **Elina Talvio** KUVAT **Tero Talvio**

Haminan Automiehet ry:n os. 011 80-vuotisjuhlaa vietettiin keskellä kesää heinäkuussa Haminassa. Heinäkuussa Haminassa juhlatunnelmaa korosti AKT:n kultaisten ansiomerkkien jako kahdelle Markulle. **Markku Värri** ja **Markku Tohmo** ovat nähneet läheltä niin alan kuin AKT:nkin suuret muutokset.

Vuodesta 1972 asti jäsenenä ollut Värri kertoo, että Kaakkois-Suomen kuljetusala on elänyt pitkälti paperiteollisuudesta ja itärajan liikenteestä.

Nyt rajan ollessa kiinni töitä on siltä suunnalta vähemmän, ja myös pape-ritehtaita on suljettu.

Aikana ennen kännyköitä ja nettiä jäsenillä oli viikoittainen tapaaminen, ja kaikki kertoivat huolensa julki. Kerran kuussa tapaamispaikkana oli ravintolan kabinetti. Siinä oppi tuntemaan toiset hyvin ja yhteishenki pysyi vahvana.

Vieressä istuva Tohmo, on päässyt elämään AKT:n historiaa, sillä vuoden 1969 lakko sai hänet liittymään tuolloiseen Auto- ja Kuljetustyöväen Liittoon. Seuraavana vuonna kuljetusalan

ja satama-alan liitot yhdistyivät nykyiseksi AKT:ksi.

Vaikka moni asia on vuosikymmenten aikana muuttunut, ammattiliiton perusajatus on miesten mukaan säilynyt ennallaan: palkasta on pidettävä huolta, ja sitä puolustetaan yhdessä.

– Kyse on siitä, että myyn työpanokseni työnantajalle, Tohmo kiteyttää.

Kiinnostus ay-toimintaan kasvaa

Värri lohkaisee, että automiehen elintaso nousee pitkästä päivästä. Tohmo

//
Pitkien päivien lisillä on moni talo rakennettu.

naurahtaa, että se pitää paikkansa edelleen. Pitkien päivien lisillä on moni talo rakennettu.

Markku Värri muistelee, että Kaakkois-Suomessa autoalan työntekijöille 1990-luvun lama ei juuri kuitenkaan

↑ Haminan Automiehet ry:n os. 011 sihteerit **Jani Korpela** (vas.) ja osaston puheenjohtaja **Tero Jaakkola** hopeiset ansiomerkit.

← **Markku Värri** (vas.) ja **Markku Tohmo** näkevät, että kiinnostus ammattiyhdistystoimintaa kohtaa on jälleen kasvussa.

näkönyt. Teollisuus piti ajomäärät korkealla ja öljysataman kautta kulki öljyä.

Miesten mukaan aiemmin lähes kaikki alan työntekijät kuuluivat liittoon. Jäsenmäärä elää sen mukaan, miten hyvin työelämässä asiat ovat. Hyvinä aikoina kiinnostus jää helposti taka-alalle, mutta aikojen koventuessa liitosta haetaan taas apua. Juuri nyt kiinnostus ammattiyhdistystoimintaa kohtaan on heidän mukaansa kasvussa. Takavuosina rajan ollessa auki ammattiyhdistykseen kuului myös venäläisiä automiehiä, joiden suomalaiset työnantajat mielellään ”säästivät” palkkakustannuksissa.

Kultaa ja hopeaa ansioituneille
Tilaisuudessa jaettiin myös hopeiset

ansiomerkkit **Jani Petri Korpelalle** ja **Tero Jaakkolalle**.

AKT:n ansiomerkit jakanut AKT:n edunvalvontapäällikkö **Vesa Mikkola** iloitsi liiton terveisissä siitä, että liiton hallitukseen on saatu uusia jäseniä. Se on merkki siitä, että liitto elää ja uudistuu eikä ole jämähtänyt samoihin vanhoihin partoihin.

– Saamme uusia ajatuksia liiton toimintaan ja hallintoon. On välttämätöntä, että saamme nuoria mukaan. Sillä lailla liitto pysyy hengissä.

Mikkola kiitti ansiomerkkin saaneita jäseniä heidän työstään. Kulaisen ansiomerkkin saaneet loivat jo 70-luvulla hyvän pohjan, josta nykyjäsenien on helppo jatkaa. ●

Kesäjuhlat Haminassa

HAMINAN AUTONKULJETTAJIEN ja apumiesten ammattiosasto perustettiin 2.10.1946. Nimeksi päätettiin antaa Haminan Automiehet ry. Puhetta kokouksessa johti autonkuljettaja **Uuno Kiiski** ja pöytäkirjan laati **Erkki Peri**. Läsnä oli 18 autonkuljettajaa. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin **Leo Klimberg**.

80-vuoden ikään päässyt AKT:n osasto 011 toimii nyt nimellä Haminan Autoalanyöntekijät ry. Heinäkuiset juhlat pidettiin Haminassa Lounashuone Kerhossa. Yhdistyksessä on nyt noin 300 jäsentä. ●

↑ Juhlissa nautittiin toisten alan ammattilaisten seurasta ja sää pani parastaan.

↑ Perinteinen kermakakku maistui juhlaväelle

↑ Juhlissa oli mukana osaston entinen puheenjohtaja **Risto Tinakari** ja nyt puheenjohtajana toimiva **Juuso Pounonen**.

Pieksämäellä aurinkoiset kasikymppiset

TEKSTI **Sini Silvän** KUVAT **Kirsi Tuomainen**

Pieksämäen Automiehet ry, osasto 019 juhli 80-vuotista taivaltaan. Osastoa juhlittiin Partaharjukeskuksessa lauantaina 15. elokuuta.

– Samalla vietimme rentoa kesäpäivää juhlavieraidemme kans-

sa, sihteerit **Kirsi Tuomainen** kertoo. Päivä sattui suomaan parastaan sään suhteen ja aurinko lämmitteli meitä koko päivän.

– Ajatuksena oli, että tule sellaisena kuin olet. Ja meidän oltiin! Kiitos kaikille mukana olleille! ●

Plattformsarbete blir allt vanligare

Arbetsplatserna för många fast anställda kan vara hotade.
"Kanske folk då börjar bli intresserade."

TEXT **Tua Onnela** BILD **Lehtikuva / Emmi Korhonen** ÖVERSÄTTNING **Kenneth Liukkonen**

Man borde skaffa en ny TV, aktivitetsmatta för katten eller en littala-dekorationsfågel, 250 euro.

I dessa situationer gick man förr till en affär för att skaffa det man behövde. Kanske man pratade med samma med en försäljare. Sedan kom näthandeln, och TV-apparaterna, husdjurstillbehör och dekorationerna började beställas på nätet. De levereras hem eller till en paketautomat av en transportanställd på ett leveransföretag, kanske en medlem i AKT.

Nu gör allt fler människor ingetdera. Om du bor i en storstad, kan nästan allt från TV-apparater, kottmattor, dekorationsfåglar, mediciner och skor till busskort beställas från en budtjänstapp.

Köpet levereras hem av en till synes entreprenör, som ofta kommit från sämre förhållanden utomlands, som sover på trappan i ett köpcentrum och väntar på beställningar och kanske tjänar några euro av levereringen.

"Uberisering" alltså spridningen av plattformsekonomin, har gått längre än många insett. Den är särskilt dominerande på transportsektorn.

Företagarrisk utan rättigheter

Med plattformsarbete avses det arbete som överförs med hjälp av en digital plattform, så att mottagaren av leveransbeställningen är en annan än det företag, som driver plattformen. De mest kända plattformsekonomiska aktörerna i Finland är Wolt, Uber och Bolt. Wolt erbjuder särskilt budtjänster, Bolt-taxiresor och Uber erbjuder för närvarande båda.

År 2022 uppskattade man att över 28 miljoner personer arbetade via plattformarna i EU. Inga nya siffror finns tillgängliga, men antalet uppskattas ha ökat drastiskt.

Under hela den tid som plattformsarbete spridit sig, har också de personers status och rättigheter diskuterats, som arbetar via dem. Vanligtvis behand-

lar plattformar dem som oberoende entreprenörer som själva måste bära riskerna av entreprenörskapet. Om det inte finns beställningar, finns det ingen inkomst.

Till skillnad från verkliga företagare har de som arbetar inom plattformsekonomin, inte en verklig möjlighet att bestämma om priserna. Därför blir inkomsterna ofta mycket låga. Flera studier och rapporter har berättat om plattformsarbetarnas ständiga ekonomiska nöd.

AKT-tidningen har tidigare rapporterat om långa taxiresor, för vilka föraren får 7–8 euro.

Nöden begränsas inte endast till den ekonomiska sidan. Plattformförarnas och budens situation är också i övrigt dålig. Studier har till exempel rapporterat om oändligt långa arbetstider, utmattning, trafikolyckor, smärta och hot om våld.

Till exempel, enligt en studie i Scotland, har 55 procent av matleveransbuden upplevt våld och 81 procent har känt sig otrygga.

55 procent av matleveransbuden har upplevt våld.

I Finland har högsta förvaltningsdomstolen bestämt att Wolts budarbetare är anställda, vilket innebär att de ska ha rätt till förmånerna i ett anställningsförhållande. Fortfarande följer dock Wolt domstolens beslut bara delvis och anser att de flesta av jobbarna är entreprenörer.

Även Uber och Bolt anser att dess förare är entreprenörer. Alternativet är att söka anställning hos deras partnerföretag.

Hemvård, undervisning, vad till följande?

Till vad allt kan plattformsekonomin sprida? Enligt en rapport från ETUC, som representerar europeiska fackföreningar, är många sådana branscher där plattformsarbete inte ännu är vanligt, utsatta för "uberisering". Enligt ETUC:s rapport berörs till exempel hemvård och undervisning av detta – alltså till och med skolorna.

Om uberiseringen inte förhindras, är effekterna enligt ETUC:s rapport tydliga: jobb försvinner och arbetet blir alltmer otryggt, osäkert och sämre betalt.

Inom den finska transportsektorn ser man spridningen av plattformsekonomin genom att titta på de tjänsterna som Wolt nyligen expanderat till.

Företaget som tidigare profilerat sig som en matleveranstjänst erbjuder nu nästan allt i sin applikation. Leveransavtal har gjorts med apotek, klädbutiker, barnagehørsaffärer och sexleksaksbutiker.

Nyligen har till exempel klädtvätt SOL och djuraffären Musti & Mirri berättat om samarbete med Wolt. Även Matkahuolto-paket kan beställas hemlevererat med Wolt på vissa orter.

Inte ens offentliga aktörer eller företag som uttrycker särskilt samhällsansvar har reagerat med förbehåll på Wolts tjänster. Bland samarbetsparter finns till exempel Iittala – och till och med Helsingforsregionens trafik HRT.

HRT-kortet kan beställas hem med Wolt, och de som skaffar nytt periodkort, får en förmån till Wolts tjänster.

AKT-lehti frågade HRT, varför en offentlig aktör samarbetar med ett företag, som fortfarande inte följer högsta förvaltningsdomstolens beslut angående sina budjobbans status. HSL svarade att de inte kommenterar Wolts interna angelägenheter, men hävdade att de kräver att samarbetsparter fungerar enligt lagen.

– Wolt är en etablerad utövare inom hemleveranstjänster i Helsingforsregionen, som många av HRT:s nuvarande kunder redan är vana att använda, HRT:s förklarar kommunikationsexpert **Sari Kostikangas**.

"Oroande och ofattbart"

AKT:s andra vice ordförande **Niko Blom** håller spridningen av plattformsekonomin som mycket oroväckande. HRT:s beslut håller han särskilt oförståeligt.

– Det verkar förbryllande att även en samkommun samarbetar med ett företag, som inte bär samhällsansvar, säger Blom.

Han förespar precis den utvecklingen som ETUC varnar för.

– Plattformsekonomin och falska entreprenörskapet som är förknippat med den kommer att expandera och även omfatta jobb som tidigare utfördes i ett anställningsförhållande. Det innebär att personer som nu är i anställningsförhållanden kan förvänta sig uppsägningar.

Blom undrar om vanliga konsumenter också börjar då fundera, var den bekymmersfria användningen av Wolt och Uber så bra sak trots allt.

– Kanske när detta börjar drabba människor själva, börjar det intressera.

AKT bekämpar mot uberiseringen genom att ge information, hjälpa förarna att organisera och vid behov genom att kontakta myndigheterna. Vid AKT:s representantmötet i juni gjordes en betydande reform: från och med nu kan egenföretagare inom transportsektorn ansluta sig till AKT, även om de har en (skenhelig) företagarsstatus. ●

ETUC-källor:

Which workers in Europe are vulnerable to Uberisation? Ben Wray, 2025. Platform work is dangerous, Ben Wray, 2026.

Nya lagförslaget skulle inte medföra förbättring

EUROPEISKA UNIONEN antog år 2024 ett direktiv som syftar till att förbättra plattformarbetarnas rättigheter.

En central punkt i direktivet är den så kallade anställningspresumtionen. Enligt den betraktas plattformarbetarna som anställda, ifall de är underställda en arbetsledning och bevakning. Presumtionen kan motbevisas, men bevisbördan ligger hos plattformen.

Direktivet innehåller också nya krav relaterade till anställdas dataskydd. Plattformar är förbjudna att behandla till exempel uppgifter om personers känslotillstånd, psykologiska tillstånd och personliga övertygelser.

Medlemsstaterna måste införa direktivets krav i egna lagstiftningarna under detta år. Därför publicerade finska regeringen på sommaren, ett utkast till förslag för en ny plattformsekonamilag. Utlåtandeperioden slutade i augusti.

Finlands Fackförbunds Centralorganisation (FFC) anser att utkastet till propositionen var en stor besvikelse. Enligt centralorganisationen uppfyller det i nuvarande form inte, det ursprungliga syftet med plattformsarbetsdirektivet.

– Direktivet skulle stärka arbetstagarnas ställning, samt förhindra att företag optimerar med avtalsarrangemang och utför lönearbete med företagarens risk. Regeringens utkast till förslag verkar vara i motsatt riktning: i stället för att skydda arbetstagarna, tryggar regeringen plattformföretagens nuvarande verksamhetsmodeller, säger FFC:s jurist **Paula Ilveskivi** i ett pressmeddelande.

– Faran är att Finland får en lag, som ser bra ut på papper, men som i praktiken lämnar plattformsarbetare i samma situation som de redan är.

Förslaget är ännu ett utkast, alltså finns det fortfarande möjlighet att påverka. ●

AKT:n mökkien vuokraus jäsenistölle talveksi 19.12.2026 – 1.5.2027

RUKAN TALVIHOVI, Ukkoherrantie, Talvijärvi, las-kettelurinteiden lähellä. 83 m², paritalo, kaksi kerrosta, tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+4), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

KUUSAMON VALLIONIEMI, Kemijärventie 499, Kitkajärven rannalla, n. 25 km Rukan rinteiltä. 100 m², makuutilat 5:lle (2+2+1) + parvi, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Vallioniemeen ei saa viedä eläimiä.

SAARISELÄN KIILOKALTIO, Kiilopään tunturikeskuksen lähellä, 16 km Saariselältä ja 46 km Ivalosta. 80 m², tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+4) + parvi ja 100 m², tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+4) + parvi, paritalo, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet.

SAARISELÄN KAUNISHOVI, Kaunispään etelärinteellä, pari kilometriä rinteiltä. 160 m², paritalo, kaksi kerrosta ja iso parvi, tupakeittiö, makuutilat 12:lle (2+1+1+parvi), sauna, takkahuone, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

LEVIN NELJÄTUULTA, Sirkassa, Neljäntuulen tien ja Rakkavaaran tien risteyksessä, pari kilometriä hotelli Levitunturilta. 50 m², paritalo, tupakeittiö, makuutilat 6:lle, joista 4 parvella, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

LEVIN KÄTKÄHOVI, Kätkäntie 13, pari kilometriä hotelli Levitunturilta. 85 m², paritalo, kaksi kerrosta, tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+2+2), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Kätkähoviin ei saa viedä eläimiä.

YLLÄKSEN LOMAHOVI, Hiihtäjätie 2, Ylläsjärvi. 104 m², kolme huoneistoa, kaksi kerrosta ja parvi, tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+parvi), sauna, takkahuone, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Huoneistot eivät sovellu liikuntarajotteisille. Yhteen huoneistoista ei saa viedä eläimiä.

PUNKAHARJUN TUUNAANTUPA, Punkaharjun lomakeskuksessa, Savonlinnasta 27 km. 35 m², paritalo, tupakeittiö, makuutilat 4:lle, sauna.

HIMOKSEN JUHLAHOVI, Golfarinkunnas 1 A, Jämsä 69 m², paritalo, kaksi kerrosta, makuutilat 6:lle (2+2+2), tupakeittiö, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Juhlahoviin ei saa viedä eläimiä.

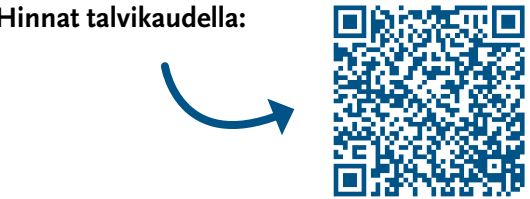
TAHKO BLACK SUITE, Keitaankatu 12, Tahkovuori 117 m², huoneisto, tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+2+2), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Huoneistoon ei saa viedä eläimiä.

Mökkejä vuokrataan vain AKT:n jäsenille eikä niitä saa luovuttaa ulkopuolisen käyttöön.

Talvikauden varaukset 15. lokakuuta mennessä. Jos samalle viikolle on useampia hakijoita, suoritetaan arvonta, jonka jälkeen hakijoille lähetetään tekstiviesti. Ensikertalaiset ovat etusijalla. Vapaaksi jääneitä viikkoja voi varata varauskalenterista.

Vuokra-aika on pääsääntöisesti viikko lauantaista lauantaihin, Himoksella ja Tahkolla viikko maanantaista sunnuntaihin. Merkitse hakemukseen toivomasi mökki ja lomaviikko; voit laittaa useampia vaihtoehtoja.

Mökkihakemus täytetään verkkoasioinnin kautta, www.akt.fi > Lomapaikat.

Stugorna hyrs ut bara till AKT:s medlemmar och de får inte ges vidare till utomstående.

Reservera stugplats för vintersäsongen senast den 15 oktober. Om det finns flera reservationer för samma mål avgör lotten och sökande får ett textmeddelande. I första hand hyrs stugorna ut åt medlemmar som inte tidigare har hyrt stuga. Man kan boka övriga veckor från bokningskalendern.

Hyrestiden är vanligtvis en vecka från lördag till lördag, i Himos och i Tahko en vecka från måndag till söndag. Ange i din ansökan flera alternativa stugor, vilken vecka du helst vill hyra stuga och en alternativ tidpunkt.

På förbundets webbplats www.akt.fi under rubriken Lomapaikat finner du en elektronisk ansökningsblankett på finska.

Milloin haen ansiopäivärahaa – miten täytän ensi- ja jatkohakemukset?

A-kassan asiakaspalveluun tulee usein kysymyksiä ansiopäivärahan hakurytmistä, eli milloin ensihakemukset ja jatkohakemukset tulee tehdä. Erilaisten aikamääreiden käytö saattaa tuntua sekavalta vyyhdeltä, jota on vaikea muistaa ja hahmottaa. Niinpä kokosimme yhteen tärkeimmät hakemista helpottavat aikamääreet.

Hakemukset tehdään jälkikäteen

Ensinnäkin on tärkeää muistaa, että kaikki päiväraha-hakemukset tehdään aina jälkikäteen. Vaikka sinulla olisi tiedossa, milloin työttömyytesi tai lomautuksesi alkaa ja päättyy, voit tehdä hakemuksen enintään kuluvaan päivään asti. Liian pitkään ei hakemuksen tekemisessä voi kuitenkaan odottaa, vaan päivärahaa tulee hakea viimeistään 3 kuukauden kuluessa työttömyyden alkamisesta.

Seuraavaksi on huomioitava, millaisessa tilanteessa olet hakemusta tekemässä. Oletko kokonaan työtön tai lomautettu vai osa-aikatyössä ja oletko tekemässä ensihakemusta vai jatkohakemusta.

Kokonaan työttömän ensihakemus

Jos olet kokonaan työtön tai lomautettu ja teet ensihakemusta, voit lähettää sen jo 2 täyden kalenteriviikon jälkeen työttömyytesi tai lomautuksesi alkamisesta. Täydennä hakemus sunnuntaihin asti.

Kokonaan työttömän jatkohakemus

Ensihakemuksen lähettämisen jälkeen päivärahaa haetaan jatkohakemuksella neljän kalenteriviikon (maanantaista sunnuntaihin) tai kuukauden jaksoissa.

Osa-aikatyössä olevan ensihakemus

Ansiopäivärahaa voidaan maksaa sinulle sovitelluna, jos työttömänä työnhakijana otat vastaan enintään kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyön tai osa-aikatyön, jonka työaika on enintään 80 prosenttia kokoaikatyön enimmäistyöajasta.

Ensihakemuksen voit lähettää tässäkin tapauksessa jo 2 täyden kalenteriviikon jälkeen osittaisen työttömyytesi tai lomautuksesi alkamisesta. Kassa ohjaa sinut tarvittaessa ensihakemuksen käsittelyn yhteydessä oikeaan hakurytmiin.

Osa-aikatyössä olevan jatkohakemus

Jos teet työttömyyden aikana osa-aikatyötä, hakemukset tulee täyttää palkanmaksujaksojen mukaan joko neljän kalenteriviikon (maanantaista sunnuntaihin) tai kuukauden jaksoissa.

Edellytykset tulee täyttää

Kaikissa tilanteissa on tärkeää muistaa, että voit saada ansiopäivärahaa vain, kun olet täyttänyt työvoimapolittiset edellytykset, työssäoloehdon, työttömyyskassan jäsenyysehdon sekä muut ansiopäivärahan maksamisen edellytykset.

Työvoimapolittiset edellytykset tutkitaan työvoimaviranomaisen toimesta. Sinun on ilmoittauduttava työttömäksi työnhakijaksi työvoimaviranomaisen sähköisessä asiointissa heti, kun tiedät työsi päättymispäivän. Et voi saada ansiopäivärahaa, ellet ole ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi. Työssäoloehto ja työttömyyskassan jäsenyysehto ovat 12 kuukautta.

➔ Lisää hakuohjeita löydät kotisivujemme Hakuoppaasta (a-kassa.fi/hakuopas/).

Lue lisää A-kassa.fi

Seuraa meitä somessa @Avoinkassa

Kiljavan opiston kurssit AKT:n aktiiveille

Sosiaaliturvan perusteet tänä päivänä 28.-30.9 (yleinen) AKT-ALT -sopimuskurssi, Helsinki

Sosiaaliturvaa uudistetaan jatkuvasti vastaamaan yhteiskunnan ja työelämän muutoksia. Oikeus sosiaaliturvaan määräytyy Kelan ja työeläkejärjestelmän sääntöjen mukaan. Sosiaaliturva on yhteiskunnan järjestelmä, jonka tavoitteena on turvata ihmisten toimeentulo ja hyvinvointi erilaisissa elämäntilanteissa. Kurssin tavoitteena on, että kurssilainen tuntee työstä syntyvän sosiaaliturvan perusteet; miten työttömyysturva tai eläkkeet määräytyvät, millaiset oikeudet sairastuessa on miten opiskelun voi järjestää työaikana. Avainsisältöjä mm: eläke ja elinajan odote, oma eläkeikä, työttömyysturva eri tilanteissa, saako työntekijä sairastaa?, korvaava työ sekä uusi ammatti työn ohessa.

Luottamusmiesten jatkokurssi 28.9.-2.10 (1. jakso) ja 2.-6.11 (2. jakso) (AKT) AKT-ALT -sopimuskurssi, Helsinki

Koulutuksen tavoitteena on laajentaa ja syventää luottamusmiehen toimintaa ja työelämän pelisääntöjä koskevia taitoja. Avainsisältöjä mm: kokemukset luottamusmiestoiminnasta, toiminnasta oppiminen, toimintamahdollisuuksien lisääminen, työsopimuslain keskeiset pykälät, luottamusmiehen työsuojelu-yhteistyötoiminta, luottamusmies työyhteisön kehittäjänä, luottamusmiehen arvostus ja merkitys, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja ay-toiminnan kehittäminen, välitehtävä sekä omien taitojen arviointi ja jatko-opinnot.

Työsuojelun jatkokurssi 28.9.-2.10 (1. jakso) ja 2.-6.11 (2. jakso) (AKT) AKT-ALT-Palta-Kaupan liitto -sopimuskurssi, Helsinki

Kurssin tavoitteena on syventää ja laajentaa peruskurssilla saatua työsuojeluosaamista sekä ohjata näkökulmaa ennakoivaan ja työpaikkaa aktiivisessa yhteistyössä kehittävään toimintaan. Avainsisältöjä mm: työturvallisuuslain keskeiset pykälät ja työsuojeluvastuut, työsuojelun yhteistoiminta ja yhteis-

toiminta työpaikalla, riskien hallinta ja turvallisuusjohtamisen periaatteet, työhyvinvointi ja työssä jaksaminen, työsuojelutoiminta työterveyshuollon kanssa, toimialakohtaiset erityiskysymykset sekä välitehtävä.

Työsuojelulainsäädännön kurssi 5.-7.10 (yleinen), Helsinki

Kurssi on tarkoitettu työsuojelun perusta jatkokurssin käyneille. Avainsisältöjä mm: työsopimuslain työturvallisuusvelvoite, työturvallisuuslaki (työnantajan ja työntekijän oikeudet ja velvollisuudet), yhteistoimintalain velvoitteet työsuojelussa, työsuojelun valvontalaki, työtaturma- ja ammattitautilaki, työterveyshuoltolaki sekä lakeja täydentävät asetukset.

Työsuojelun täydennyskurssi: Yksintyöskentelyn turvallisuus ja työväkivallan hallinta 5.-7.10 (yleinen), Helsinki

Avainsisältöjä mm: yksintyöskentelyn väkivallanuhan tunnusmerkit, yksintyöskentelyn erityispiirteet, vastuut ja velvoitteet, toimintaperiaatteet ehkäisyyn, tuki ja henkinen jälkihoito sekä koulutus ja ohjeet turvallisiin työtapoihin.

Tekoälyn hyödyntäminen yhdistyksen toiminnassa 14.-15.10 (yleinen), Helsinki

Kiinnostaako tekoälyn hyödyntäminen, mutta et ole vielä ihan varma, kuinka se tehdään. Katso tarkempi kuvaus JHL-opiston sivuilta.

Taloudenhoitajien täydennyskurssi 20.-22.10 (yleinen), Helsinki

Avainsisältöjä mm: tilinpäätös ja sen analysointi, ammattiosaston verotus ja erilaiset ilmoitukset, ammattiosaston toiminnantarkastus, toiminnan ja talouden suunnittelu sekä näihin liittyvät dokumentit ja arkistointi sekä taloudellisten väärinkäytösten ennaltaehkäisy ja havaitseminen.

Työkyky ja ikääntyminen 26.-27.10 (yleinen), Helsinki

Avainsisältöjä mm: työkykyyn vaikuttavat

tekijät, työkyvyn ylläpitäminen ikääntyessä, esimerkkejä hyvistä ikäkäytännöistä työpaikoilla sekä ikäjohtamisen mallit työpaikoilla.

Toimivat ja terveelliset työajat 28.-30.10 (yleinen), Helsinki

Avainsisältöjä mm: työaikajärjestelmät suhteessa työaikalainsäädäntöön, työaikojen vaikutus hyvinvointiin ja terveyteen, vuorotyöntekijän kuormittuminen ja työterveyshuolto, toimivat työaikamallit sekä työaikojen kehittäminen yhteistyössä.

Työpsykologian jatkokurssi: Minä ja työyhteisöni muutoksessa 2.-4.11 (yleinen) AKT-ALT -sopimuskurssi, Helsinki

Avainsisältöjä mm: vaikuttavat vuorovaikutustaidot ja yhteistyö, avoimet kysymykset ja valmistautuminen osana onnistumista (uskallanko nostaa asian esille), luottamus onnistuneen työyhteisön ja tiimin peruspilarina, erillaisuus (näin kohtaan erilaiset ihmiset) sekä vahvuuteni ja kehityskohteeni.

Järjestöviestijän sometyökalut 3.-4.11 (yleinen), Helsinki

Kurssi on tarkoitettu toimijoille, jotka mm vastaavat yhdistyksen sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä ja sosiaalisen median hallinnoinnista. Katso tarkempi kuvaus JHL-opiston sivuilta.

Työoikeuden täydennyskurssi 9.-13.11 (yleinen) AKT-ALT -sopimuskurssi, Helsinki

Kohderyhmänä ovat työoikeuden peruskurssin käyneet. Avainsisältöjä mm: työtaturma- ja ammattitautilaki, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiat, työaikalaki ja vuosilomalaki, työturvallisuusvastuut, työelämän tietosuoja, työrikokset sekä työoikeuden ajankohtaiset teemat ja tuoreimmat oikeustapaukset.

Tietoa luottamusmiestehtävistä työsuojeluedustajille 9.-10.11 (yleinen), Helsinki

Kurssi on suunnattu työsuojeluedustajille, jotka haluavat kasvattaa ymmärrystään luottamusmiehelle kuuluvista

tehtävistä. Kurssilla käydään läpi perusasiat luottamusmiehen tehtävistä, oikeuksista, velvollisuuksista ja toimintaympäristöstä. Avainsisältöjä mm: edunvalvonta ja työpaikkatoiminta, työoikeuden perusasiat sekä yhteistoiminta työpaikalla.

Työhyvinvoinnin arviointi ja hallinta työpaikalla 9.-10.11 (yleinen), Helsinki

Avainsisältöjä mm: työhyvinvointi osana työsuojelua, mittaaminen ja seuraaminen osana työhyvinvointia, työpaikan omien tietovarantojen hyödyntäminen sekä työhyvinvoinnin kokonaisvaltainen kehittäminen.

Työsuojelun täydennyskurssi: Ergonomia 11.-13.11 (yleinen) AKT-Palta-Kaupan liitto -sopimuskurssi, Helsinki

Avainsisältöjä mm: ergonomian osa-alueet, ergonomian yhteys työkykyä ylläpitävään toimintaan, työn kuormittavuuden analysointi ja arviointi, työn sekä työolojen kehittämiskohteiden tunnistaminen sekä ergonomia suunnittelussa ja osallistavan suunnittelun periaatteet.

Neuvottelutaidon kurssi 16.-20.11 (yleinen), Helsinki

Avainsisältöjä mm: neuvottelu prosessina, oman työpaikan ja yleisen tilanteen seuranta ja tunnistaminen, valmistautuminen neuvottelutilanteisiin, tavoitteen asettaminen, päätöksentekotapoja, päätösten kirjaaminen, erimielisyysmuistiot ja pöytäkirjat, neuvottelun jatkotoimet, kehittyminen neuvottelijana, neuvottelijan viestintätaidot ja -tyylit sekä ristiriitojen käsittely neuvotteluissa.

Luottamusmiesten täydennyskurssi: Tuottavuus ja hyvinvointi 16.-20.11 (yleinen), Helsinki

Avainsisältöjä mm: tulevaisuuden työelämän näkymät, nykyinen ja kehittyvä luottamusmiestoiminta osana työyhteisön kehittämistä, muutostavastarinna kehitysresurssien hyödyntämiseen, kehittämisen menetelmiä sekä oman työpaikan kehittäminen.

Työsuojelun täydennyskurssi: Tuottavuus ja hyvinvointi 16.-20.11 (yleinen) AKT-ALT -sopimuskurssi, Helsinki

Avainsisältöjä mm: muuttuva työ – muuttuva työelämä, työsuojelun, työympäristön ja työhyvinvoinnin vaikutus tuottavuus tuottavuuteen, työhyvinvointi ja tuottavuus, työhyvinvointi muutoksessa ja muutoksen hallinta, toimiva ja hyvinvoiva sekä työsuojelun toimintaohjelma ja työpaikkakohtaiset kehittämishjelmat.

Ajankohtainen työläinsäädäntö ja oikeuskäytäntö luottamusmiehen työssä 26.-27.11 (yleinen), Helsinki

Tavoite on tehdä läpileikkaus tämän päivän työläinsäädäntöön ja ottaa sisältö haltuun ja oppia soveltamaan lakeja käytännössä. Avainsisältöjä mm: uusimmat työlakien muutokset sekä tuoreimmat oikeustapaukset työelämän saralta.

.....

LISÄTIETOJA koulutuksista ja kustannusten korvauksista AKT:n kotisivuilta: [www.akt.fi / jäsenyy](http://www.akt.fi/jasenyys) / *koulutus*, mistä löytyvät myös kurssihakemuslomakkeet. Niitä on saatavissa myös työpaikkojen luottamushenkilöiltä, ammattiosastoilta ja AKT:n aluetoimistoista.

Lisätietoja koulutuksiin liittyvistä asioista lisäksi: www.kio.fi AKT:ssa koulutuksiin liittyvissä asioissa sinua palvelee: Sirpa Pyykönen 044-4235721 ja Lauri Tiainen 044-4123007 Sähköposti: koulutus@akt.fi

Kursseille hakeutuminen:

Hakeudu kursseille ajoissa. Täytä kurssikaavake ja toimita se työnantajallesi viimeistään kolme (3) viikkoa ennen kurssin alkua. Jos työnantaja hyväksyy opintovapaasi, hän allekirjoittaa hakeuksen ja ottaa kaavakkeesta oman kappaleensa. Toimita loppuosat ammattiosastolle, oman alueesi aluetoimistoon tai lähetä se suoraan s-postilla: koulutus@akt.fi , tai AKT John Stenbergin ranta 6, 00530 Helsinki / Koulutus. Työnantaja voi tietyin perustein siirtää opintovapaan antamisen yhden kerran myöhempään ajankohtaan. Siinä tapauksessa kannattaa selvittää mikä on seuraavan vastaavan kurssin ajankohta. Siirto voidaan tehdä kuuden (6) kuukauden päähän tai enintään siihen saakka, kunnes seuraava vastaava koulutus järjestetään. Jos lähdet kurssille vapaa-aikanasi tai lomalla, et tarvitse hakemukseen työnantajan allekirjoitusta. Mikäli pääset kurssille, toimittaa opisto sinulle

kurssikutsun ja infopaketin noin kaksi viikkoa ennen kurssin alkua ja ne lähetetään sähköpostitse kurssihakemuksessa ilmoittamaasi sähköpostiosoitteeseen. Kannattaa myös ilmoittaa omalle ammattiosastollesi, että olet menossa kurssille. Osastosi saattaa maksaa kurssilaisilleen oman stipendin.

Majoitus ja kurssipaikka:

Majoitus ja kurssipaikkana toimii Helsingissä Hotel Haaga, Nuijamiesten 10, Helsinki www.hotelhaaga.fi p. 09-5807877 Majoitukset järjestetään 2hh. Mikäli haluat 1hh, pyydä omaa ammattiosastoasi maksamaan erotus, tai voit maksaa sen myös itse. Majoitusvaraukset hoitaa Heidi Siren heidi.siren@kio.fi tai 050-5692474.

Matkustus:

Ensisijaisesti matkustetaan yleisillä kulkuneuvoilla. Matkaliput voi varata lähettämällä varauspyyntö sähköpostiosoitteeseen matkavaraukset@akt.fi Mikäli tulet omalla autolla, maksetaan kilometrikorvausta 0,28 €/km.

Kurssin peruutusehdot:

Ilmoittautuminen kurssille on sitova. Jos et pakottavan esteen vuoksi voi osallistua kurssille, ilmoita siitä mahdollisimman pian Kiljavan opistolle, puh. 050-5692474 tai kiljava_opisto@kio.fi . Peruuttamatta jätetystä paikasta perimme maksun (50€) kurssilaiselta. Peruutusmaksua ei peritä, jos kurssilaisella on esittää lääkärintodistus tai muu todiste esteestä.

Tietoa korvauksista:

SOPIMUSKURSSIT: Mikäli toimit työpaikallasi luottamushenkilönä, maksaa työnantaja sinulle kurssin ajalta ansionmenetyksen (kurssiajan palkan) 8h/pv. Sopimuskursseissa liitto maksaa kurssimaksun, materiaalin sekä matkakulut.

JÄRJESTÖKURSSIT: Sopimuskurssien ulkopuolisia kursseja kutsutaan järjestökurseiksi. Jos kurssi, jolle olet kiinnostunut menemään, ei kuulu koulutussopimuksen piiriin, on sinulla mahdollisuus anoa opintovapaata. Tällöin työnantaja ei maksa kurssin ajalta palkkaa, eikä osallistu muutenkaan kurssin kustannuksiin. Liitto ja ammattiosasto maksavat sinulle tällöin ansionmenetyksen stipendinä ja päivärahoina, joka on verovapaata sekä matkakulut. Stipendi ja päiväraha on vuonna 2026 yhteensä 91,71 € / pv. Ammattiosaston osuus tästä on 18,34 € / pv. Mikäli sinulle tulee kurssin ajalta ansionmenetyksiä, pyydä työnantajalta ansionmenetystodistus. ●

AKT NUORET

AKT Pohjois-Suomen nuorten tapahtuma Kemissä

AIKA: Lauantai 10.10.2026 klo 14 alkaen
PAIKKA: Kemin Karting Center, 94600 Kemi
PAIKAT: Paikkoja varattuna rajoitetusti 20:lle
ILMOITTAUTUMINEN: Sitovat ilmoittautumiset torstaihin **24.9. mennessä** tästä linkistä: https://www.lyyti.in/AKT_Pohjoinen_Nuoret

Tilaisuus on tarkoitettu AKT:n Pohjois-Suomen alueen nuorille (alle 36-vuotiaat)

OHJELMA JA AIKATAULU:	
13-40	Saapuminen Kemin Karting Center, Karjalahdenkatu 18, Kemi
14-16.30	Kartingajo 3x8 min, 4-5 henkilön ryhmissä (tasot, aloittelijat, perus ja kilpataso)
17-18	Kokoustilassa pitsatarjoilu ja aluetoimitsijan puheenvuoro
18-20	Sauna ja yhteistä illanviettoa
20	Tilaisuus päättyy, kotimatka

OSALLISTUMISMAKSU: Tapahtuma on nuorelle osallistujalle maksuton. Varmista omalta ammattiosastoltasi matka- ja osallistumiskulujen (110 €/hlö) korvaus.

Suosittelaa kimpapakyytejä tai julkisilla kulkuneuvoilla saapumista Kemiin.

Järjestävä ammattiosasto on Meri- Lapin Autoalantyöntekijät ry os. 082, joka laskuttaa jälkikäteen osallistujien ammattiosastoja.

LISÄTIETOJA: Pohjois-Suomen aluetoimitsija Tero Anttonen p. 040 506 3376

OSASTOT TOIMIVAT

ETELÄ-SUOMI

AKT:n Helsingin seudun eläkekerho
Helsingin seudun AKT:n eläkekerho aloittaa syyskauden jäsentapaamiset syyskuun ensimmäisenä keskiviikkona 2. päivä syyskuuta klo 11 AKT:n toimitalossa ja jatkaen seuraavien kuukausien ensimmäisinä keskiviikkoina klo 11 toimikunnan kokoontuessa tuntia aiemmin. Syyskokouksesta ilmoitetaan jäsenille tekstiviestein ja kerhon nettisivulla. Kokouksessa päätetään kerhon toiminnan lopettamisesta, syystä, että kaikki ammattiosastot eivät ole suorittaneet perustamissopimuksen mukaista kerhon tukea. Kevätkokouksessa 2027 toiminnan lopetus vahvistetaan, jos tilanne ammattiosastojen maksuhaltumuuden suhteen jatkuu.

Lahti os. 003/eläkekerho
Eläkekerho on aloittanut jälleen toimintansa. Paikkana toimii Ravintola Koti, Salpausselänkatu 7, 15110 Lahti. Kerho kokoontuu joka kuun ensimmäisenä tiistaina klo 13 syyskuusta toukokuuhun. Tervetuloa toimintaan mukaan niin konkarit kuin uudetkin eläkeläiset. Kerhopäivät löytyvät kotisivuilta www.akt03.com Tervetuloa!

Helsinki os. 007/syyskokous
Helsingin Autoalantyöntekijät ry järjestää osaston sääntömääräisen syyskokouksen 21.11.2026 klo 13 alkaen AKT:n keskustuomistolla John Stenbergin ranta 6 Helsinki. Käsitellään sääntömääräiset asiat ja hyväksytään osaston uudet säännöt. Jäsenet tervetuloa ja henkilökortti mukaan. Pikkujoulut kokouksen jälkeen. Lisätietoja osaston nettisivuilla osastoseiska.com Toimikunta

Hamina os. 011/syyskokous
Haminan Autoalantyöntekijät ry:n syyskokous 25.10.2026 klo 13 alkaen. Paikkana Ravintola Maery, Pikkuympyräkatu 5 49400 Hamina. Käsitellään sääntömääräiset asiat ja hyväksytään osaston uudet säännöt. Kokous vieraana AKT:n 1. varapuheenjohtaja Juha Anttila. Tervetuloa.

Helsinki os. 023/syyskokous
AKT:n Ulkomaankuljettajien os. 023 sääntömääräinen syyskokous paikkana Neste Keimola länsi Hämeelinnanväylä 600, lauantaina 17.10.2026 klo 13. Käsitellään sääntömääräiset asiat ja hyväksytään osaston uudet säännöt. Osasto tarjoaa lounaan. Tervetuloa! Toimikunta

Tuusula os. 026 /eläkeläispäivät
Uudenmaan Kuljettajat ry:n eläkeläispäivät pidetään Mäntyharjulla osaston vapaa-ajanviettopaikassa lauantaina 19.9. alkaen klo 10. Mökille järjestetään kahvia, purtavaa, erilaisia aktiviteettejä sekä mukavaa yhdessäoloa. Tuokaahan arpajaispalkintoja niin voidaan järjestää arpajaiset. Mökkejä vapaana, varaukset allekirjoittaneelta. Ilmoitelkaa kuka tulossa niin osataan varautua tarjoiluihin. Ilmoittautumiset Hannulle p. 0405544214 txt tai WhatsApp. Tervetuloa.

Porvoo os. 061/syyskokous
Porvoon Autoalantyöntekijät ry:n sääntömääräinen syyskokous 2026 pidetään lauantaina 17.10.2026 klo 15 ravintola Trattoria Noona Sophia Mannerheiminkatu 9, Porvoo. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat ja hyväksytään osaston uudet säännöt. Valitaan toimihenkilöt. Käydään läpi toiminta- ja taloussuunnitelmat, sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokatarjoilu kokouseen osallistujille. Jäsenet tervetuloa. Toimikunta

Borgå avd. 061/höstmöte
Borgå Automobilbranscharetf Avdelningen ordnar höstmöte 2026 lördagen 17.10.2026 kl 15 i restaurang Trattoria Noona Sophia Mannerheimgatan 9 Borgå. På agendan lagstadgade ärenden och godkännande av avdelningens nya stadgar. Val av funktionärer, verksamhets och ekonomiplaner. Samt övriga ärenden. Matservering till mötesdeltagarna. Välkomna medlemmar. Kommittén

Porvoo os. 061/pikkujoulut
Porvoon Autoalantyöntekijät ry:n info. Jäsenet, pikkujouluja vietämme tänä vuonna Tallinnassa Tallink City hotellissa, jossa on myös buffet-illallinen ja aamiainen. Laivamatkat Tallink laivoilla meno-paluu. Matkaan sisältyy bussi ja laivamatka, ruokailu sekä aamiainen. Matkatavaroille on hytit. Lähtö PL tallilta lauantaina 28.11 klo 8, paluu Tallinnasta sunnuntaina 29.11 klo 13.30 Helsingissä klo 15.30. Hinta 80€/henk. jaetussa 2 hengen huoneessa. Yhdenhengen huone 130€. Ilmoittaudu ja maksa osaston tilille, Porvoon autoalantyöntekijät ry. FI45 4210 0040 0063 95. Ilmoita nimet ja pelkästään syntymäajat. Ilmoittaudu ja maksa viimeistään 23 lokakuuta. Jos on kysyttävää, K. Parviainen 0400 911204

Borgå avd. 061/lillajulen
BTA;s avd. 061, Borgå Automobilbranscharetf info. Medlemmar, i år firar avdelningen lillajulen i Tallink City hotel med buffè middag och frukost. I priset ingår bussresor, båtresor, hytter för bagaget, middag samt frukost. Start från BT garage lördagen 28.11 kl 8, retur från Tallinn 29.11 kl 13.30 i Helsingfors kl 15.30. Pris 80€/pers. i delat 2pers.rum. En pers.rum 130€. Anmäl och betala senast 23 oktober. Betala in på avd. konto Porvoon autoalantyöntekijät ry. FI45 4210 0040 0063 95. Skriv i meddelandet namn och födelsediden. Frågor K.Parviainen 0400 911204

Porvoo os. 061/sähly
Porvoon Autoalantyöntekijät ry:n jäsenet tulkaa mukaan pelaamaan sählyä perjantaisin 4 syyskuuta alkaen klo 19.30–20.30 Albert Edelfeltinkoululla.

Borgå avd. 061/sähly
BTA;s avd. 061 Borgå Automobilbrancharetfare rf. Medlemmar kom med och spela sähly på fredagar fr.o.m. 4 september kl 19.30–20.30 i Albert Edelfeltsskolan.

Kotka os. 075/syyskokous
Kotkan Bensiini- ja Öljyalantyöntekijät ry syyskokous pidetään to 01.10.2026 alkaen klo 17. Paikkana Ahdinkatu 5, Kotka. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat ja hyväksytään osaston uudet säännöt. Tervetuloa! Toimikunta

Helsinki os. 131/pikkujouluristeily
Helsingin Ahtaustyöntekijät ry:n perinteinen pikkujouluristeily M/S Victorია 1:lla. Lähtö Länsiterminaali 2:sta 28.11.2026, klo 18:35. Terminaalissa oltava klo 17:45 mennessä. Paluu 29.11.2026 klo 16. Matkaan sisältyy päivällinen seisovassa pöydässä, sekä meriaamiainen samoin seisovassa pöydässä. Ja tietysti majoitus 2 hengen A-luokan hyteissä. Hinta: 70€/henkilö, joka maksetaan Helsingin Ahtaustyöntekijät ry:n tilille: FI14 5541 2820 0007 28 viitteellä 131 34617. Ilmoittautuminen ja maksusuoritukset 17.10.2026 mennessä. Ilmoittautumiset vain sähköpostilla: jape.love@finnsteve.fi. Ilmoittautumisessa oltava nimet ja pelkästään kansalaisuus! Lisätietoja: Jape Lovén p. 050-5656288. Jäsenet tervetuloa! MUISTA PASSI TAI HENKILÖTODISTUS!!! Toimikunta

ITÄ-SUOMI

Kuopio os. 016/syystalkoot
Hirvelässä Launatanlahdentie 76 Jännevirta 10.10.2026 klo 9.30. Kahvit klo 9. Piha-alueen talvikuntoon laittamista ym. pikku puuhastelua. Tarjolla ruokaa ja hyviä juttuja. Sauna lämpiyä joten omat pesu välineet ja pyyhkeet mukaan. Tervetuloa

Kuopio os. 016/salibandyvuoro
Osaston salibandyvuoro on jatkunut. Sunnuntaisin klo 18.30–20. Minna Canthin koulun liikuntasalissa, Ruotsinkatu 35. Lisätietoja osaston sähköpostista akto16@elisanet.fi. Tervetuloa pelamaan!

Pielisen-Karjala os. 031/uusi jäsenetu
AKT Pielisen Karjalan osasto 031 ry uusi jäsenetu. Osasto tukee taide, urheilu tai kulttuuri tapahtumien pääsylipuista 10€/kk/jäsen. Mukavaa alkanutta syksyä! Toimikunta.

Savonlinna os. 032/eläkeläiskahvit
Eläkeläiskahvit tarjolla osaston toimitossa, osoitteessa Olavinkatu 60 A 46 joka kuukauden ensimmäisenä arkitiistaina klo 12. Tervetuloa!

Joensuu os. 039/talkoot
Uimaharjun mökin syystalkoot 3.10.2026 klo 10 alkaen. Pihojen siistimistä yms. Kahvit ja ruokailu tarjotaan.

Etelä-Karjala os. 062/syyskokous
AKT Etelä-Karjala 062 ry:n syyskokous lauantaina 31.10.2026 klo 14 osaston toimistolla, Ratakatu 17 as 1, 53100 Lappeenranta. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat sekä osaston uusien sääntöjen hyväksyminen. Paikalla AKT:n 1. varapuheenjohtaja Juha Anttila. Kokousväelle kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Etelä-Karjala os. 062/pikkujoulut
AKT Etelä-Karjala 062 ry:n pikkujouluilta Imatran Kylpylässä lauantaina 28.11.2026. Buffetillallinen klo 18.30–21.30. Illan esiintyjinä Janne Hurme & Lord Est ja DJ Juzzi. Järjestämme yhteiskuljetuksen Lappeenrannasta ja Parikkalasta. Alustava reitti Lappeenrannasta Ratakatu, Kauppakatu, Lauritsalantie, Karjalantie, 6-tie, Joutseno. Linja-auton aikataulu ja reitti tarkentuu myöhemmin. Omavastuu 30 €, sisältää kuljetuksen, buffetin ja tanssilipun. Avec mukaan sa-

lla hinnalla. Sitovat ilmoittautumiset 11.11. mennessä osaston spostiin akt-nolla62@gmail.com ja saat maksuohjeet. Ilmoita samalla ruokarajoitteista ja osallistutko yhteiskuljetukseen. Lisätietoja seuraavassa lehdessä ja osaston kotisivuilla akto62.fi. Tervetuloa pikkujouluilta Imatralle!

LÄNSI-SUOMI

Eura os. 036/syyskokous
Euran Autoalantyöntekijät ry os. 036 sääntömääräinen syyskokous pidetään la 10.10.2026 klo 14 Areenan takkatuvalla, Rantatie 1053 Säkylä. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat ja hyväksytään osaston uudet säännöt. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Toimikunta

Vaasa os. 080/70-vuotisjuhlaristeily
Vaasan osasto täyttää 70 vuotta. Tervetuloa juhlimaan kanssamme! Jäsenet + avec ovat lämpimästi tervetulleita mukaan 70-vuotisjuhlaristeilylle Vaasa–Uumaja–Vaasa lauantaina 14.11.2026 Wasa Linen MS Aurora Botnialla. Merkitse päivämäärä jo nyt kalenteriin! Julkaisemme linkin ilmoittautumiseen 1.10.2026, josta löydät lisätietoa juhlaristeilystä. Tervetuloa mukaan juhlimaan 70-vuotiaasta Vaasan osastoamme! <https://www.lyyti.in/VAASA70VJUHLARISTEILY>

Vasa avd. 080/70-årsjubileumskryssning
Vasa avdelning fyller 70 år – varmt välkommen att fira med oss! Medlemmar med avec är varmt välkomna med på vår 70-årsjubileumskryssning på Vasa–Umeå–Vasa lördagen den 14.11.2026 med Wasalines MS Aurora Botnia. Boka in datumet i kalendern redan nu! Vi publicerar länken för anmälan 1.10.2026. Där hittar du mer information om jubileumskryssningen. Varmt välkommen med och fira Vasa avdelnings 70-årsjubileum med oss! <https://www.lyyti.in/VAASA70VJUHLARISTEILY>

POHJOIS-SUOMI

Suomussalmi os. 046/syyskokous
Raja-Kainuun Automiehet ry syyskokous pidetään pe 09.10.2026 klo 18 Kylpylä-hotelli Kiannon Kuohut (Takkatupa), Jalonkatu 1, Suomussalmi. Esillä sääntöjen määräämät ja muut esille tulevat asiat

sekä hyväksytään osaston uudet säännöt. Kahvitarjoilu sekä saunomismahdollisuus kokouksen jälkeen. Tervetuloa! Toimikunta

Oulu os. 058/salibandy
Oulun Seudun Autoalantyöntekijät ry jäsenillä on mahdollisuus osallistua Salibandyn pelaamiseen Kisälli salilla sunnuntaisin ajalla 01.08.2026–31.05.2027 klo 15–16. Omavastuu 2€/kerta. Seuraa ilmoittelua osoitteessa www.akt58.fi sekä työnpaikan ilmoitustaulua. Toimikunta

Oulu os. 058/frisbeegolf
Oulun Seudun Autoalantyöntekijät ry jäsenellä on mahdollista osallistua Frisbeegolf kisaan, joka heitetään Pikkaralan Frisbeegolf radallalla la 29.09.2027 klo 10. Ilmoittautumiset Janne Meriläinen p. 0400 984885 viestillä tai Whatsappilla viimeistään 20.09.2026. Toimikunta

Sotkamo os. 124/syyskokous
Sotkamon Autoalantyöntekijät ry syyskokous pidetään la 24.10.2026 klo 17, Break Sokos Hotel Vuokatti, Kidekuja 2, Vuokatti. Esillä sääntöjen määräämät ja muut esille tulevat asiat sekä hyväksytään osaston uudet säännöt. Kahvitarjoilu. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! Toimikunta

SISÄ-SUOMI

Keski-Häme os. 101/syyskokous
Keski-Hämeen Automiehet ry:n os. 101 sääntömääräinen syyskokous Akaan keilahallilla 26.9.26 klo 15 alkaen. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät ja muut esille tulevat asiat sekä hyväksytään osaston uudet säännöt. Osallistumisesta voi ilmoitella viimeistään 18.9.26 p. 040 743 8721. Tervetuloa!

Muistathan lähettää osastosi ilmoitukset 8.10. mennessä aluetoimistoon!

Myöhässä saapuneita ilmoituksia emme valitettavasti voi ottaa vastaan, joten laithan päivämäärän muistiin jo nyt. Kiitokset ja kuolinilmoitukset lähetetään osoitteeseen ilmoitukset@akt.fi

Kuolleet

Osasto 150:n jäsen
Kauko Lehtikainen
s. 07.03.1941
k. 05.07.2026
Muistoa kunnioittaen
AKT:n osasto 150 ry

Osasto 033:n jäsen
Veikko Ilmari Lappalainen
s. 22.02.1950
k. 14.06.2026
Muistoa kunnioittaen
Omaiset ja ystävät

Osasto 080:n jäsen
Mikko Ojala
s. 12.05.1939
k. 19.06.2026
Muistoa kunnioittaen
Omaiset
Vaasan kuljetustyöntekijät ry

Osasto 060:n jäsen
Erkki Laitinen
s. 01.10.1937
k. 28.06.2026
Muistoa kunnioittaen
Omaiset

Osasto 060:n jäsen
Heikki Väliviita
s. 07.07.1937
k. 03.07.2026
Muistoa kunnioittaen
Omaiset
Porin Autoalantyöntekijät

Osasto 058:n jäsen
Unto Kalevi Kauppila
s. 16.06.1954
k. 01.07.2026
Muistoa kunnioittaen
Omaiset
Osaston eläkeläiskerho

Osasto 007:n jäsen
Yrjö Kalevi Hallikainen
s. 25.04.1941
k. 01.06.2026
Muistoa kunnioittaen
Omaiset

Osasto 019:n jäsen
Sulo Kalevi Lyyra
s. 12.03.1944
k. 25.06.2026
Muistoa kunnioittaen
Omaiset

Osasto 131:n jäsen
Tauno Pennala
s. 06.01.1948
k. 14.06.2026
Muistoa kunnioittaen
Esteri
Omaiset
Ystävät

Osasto 078:n jäsen
Juha Aaltosalmi
s. 21.01.1963
k. 24.07.2026
Pitkäaikaisen työkaverimme muistoa kunnioittaen
Omaiset perheineen ja Nobina West korjaamon työntekijät

IN MEMORIAM

Kauko Lehikoinen osallistumassa
AKT:n edustajakokoukseen Tampere-
talolla vuonna 2022.

Kuva: Vesa-Matti Väätä

Kovapintainen ay-johtaja oli myös lempeä perheenisä ja isoisä

Kauko Lehikoinen (1941–2026)

AUTO- JA KULJETUSALAN Työntekijäliitto AKT:n pitkäaikainen puheenjohtaja ja sihteeri **Kauko Lehikoinen** nukkui pois Helsingissä 5.7.2026. Hän oli kuollessaan 85-vuotias. Koulutukseltaan hän oli käynyt kansakoulun, jota hän täydensi ahkerasti niin Työväen akatemiassa kuin Kiljavan opistollakin.

Kauko oli kotoisin Nurmeksesta, kahdeksanlapsisesta pienviljelijäperheestä, jossa hän oppi jo varhain työntöön merkityksen. Kauko kehittyi käteväksi käsistään, sillä leikkikalut ja urheiluvälineet piti tehdä pääasiassa itse, koska niitä ei ollut saatavilla. Välillä paikkailtiin myös haavereilta - innokkaan miehenä - jäljiltä. Varsinaisen palkkatyöntöön hän aloitti rakennuksilla ja vuonna 1961 Pyynikillä ja siirtyi linja-auton kuljettajaksi Joensuuhun Pohjolan Liikenteelle 25-vuotiaana.

Siellä hän eteni varsin nopeasti Pohjolan Liikenteen luottamusmieheksi ja ammattiyhdistysura käynnistyi toden teolla. Sittemmin hänet valittiin liittoon toimitsijaksi, ensin Joensuun aluetoimistoon ja myöhemmin Helsinkiin.

Työehtosopimusneuvotteluissa hän oli mukana vuodesta 1973 alkaen.

Valtakunnan tietoisuuteen ”Kake” nousi vuonna 1978, jolloin hänet valittiin edustajakokouksessa AKT:n sihteeriksi, **Risto Kuisma** puheenjohtajaksi ja **Leo Roppola** toiseksi sihteeriksi. Tämä oli liiton historiassa käänteentekevä hetki, josta käynnistyi uusi aika. Jäsenmäärä lähti voimakkaaseen nousuun ja edunvalvonnassa alkoi syntyä tulosta. Ohjenuorina olivat järkkymätön omien jäsenten edunvalvonta ja tilanteeseen sopivat, kovatkin, työtaistelutoimet. AKT sai tulosta aikaiseksi, eivätkä kaikki siitä ympärillä aina kiittäneet.

Kuisman väistyttyä Kauko valittiin puheenjohtajaksi vuonna 1994, josta tehtävästä hän jäi AKT:sta eläkkeelle vuonna 2001, johdettuaan liittoa yhteensä 23 vuoden ajan. HS kuvasi häntä vuonna 2001 ”ujoksi kovanaamaksi” — mieheksi, jota ei päälle päin uskoisi raavaita automiehiä ja ahtaajia johtavaksi liittopomoksi. Auktoriteetista jäsenten edunvalvojana ei silti ollut epäselvyyttä, vaikka Kauko itse aina

vähätteli omaa rooliaan ja korosti yhdessä tekemistä.

Yhteydet kansainvälisiin sisarliittoihin ja sekä vaikuttaminen EU:n rakentamiseen oli hänelle tärkeää. Erityisen läheiseksi jäi ystävyys Viron puolen kollegan **Raivo Paavon** kanssa, joka johti tuolloin Viron kuljetusalan ammattiliittoa. Raivo on itse kertonut, kuinka Kauko opetti virolaisille, mitä työehtosopimus tarkoittaa — ja näiden oppien turvin Viron liitto teki koko entisen Neuvostoliiton alueen ensimmäisen työehtosopimuksen. AKT:n vahvuutta rakennettiin myös Suomessa, kun Kauko toimi SAK:n hallituksen jäsenenä. Kuljetusalan liitton ja Viron välillä yhteistyö oli Kaukolle iso, pitkään rakennettu unelma.

Lapsille ja lastenlapsille hän opetti samat vahvat arvot; tasapuolisuuden ja tasa-arvon, jotka ohjasivat häntä myös työelämässä, kädentaidoista puhumattakaan. Työelämässä neuvotteluissa tunnetusti menestynyt mies oli varsinkin lastenlasten edessä suorastaan surkea neuvottelija — häntä vietiin täysin 6-o, ja myös vedonlyöjänä hän menestyi sur-

keasti. Isänä ja ukkina Kauko oli omat valinnat hyväksyvä tukipilari, joka mahdollisti ja oli läsnä, vaikka välillä työ vei välillä pitkällekin kotoa.

Ihmisinä Kauko oli empatiaan kykenevä vastuunkantaja. Tärkeimpiä arvoja hänelle olivat tasa-arvo ja heikomman puolen pitäminen, joita hän myös toteutti viimeisen päälle. Hän oli loppuun saakka kiinnostunut yhteiskunnallisista asioista ja murehti sitä, miten Suomi muuttuu työntekijöiden kannalta heikompaan suuntaan. Ohjeita hän ei koskaan antanut, mutta kuunteli ja keskusteli sekä kertoi lukuisia tarinoita siitä, miten monet asiat ovat historiassa toistuneet ja miten niitä silloin on mahdollisesti ratkottu.

Lehikoisen aikana AKT:sta kasvoi yksi maan vahvimmista ammattiliitoista. Periksi antamattomana, kovanaamakin tunnettu mies oli myös lempeä isä ja isoisä, joka jätti ison henkisen perinnön. ●

Jouni Lehikoinen, Kauko Lehikoisen poika
Ismo Kokko, AKT:n puheenjohtaja

Kaukokiidon ketjupalaveri

Kaukokiitoketjun luottamusmiehille,
varaluottamusmiehille, työsuojeluvaltuutetuille
sekä varatyösuojeluvaltuutetuille

AIKA: Lauantai 17.10.2026

PAIKKA: Lapland Hotels Oulu,
Kirkkokatu 3, 90100 Oulu

ILMOITTAUTUMINEN:
30.9.2026 mennessä tästä
linkistä <https://www.lyyti.in/KaukokiitoOulu2026>

Huonevaraukset: Osallistujat
tekevät huonevaraukset ja
maksut suoraan hotelliin.

Tunnus: ALLAKT1710

Huonehinnat 2hh 139€/yö ja
1hh 119€/yö.

Kokouspaketit: os. 058 Oulun
Autoalantyöntekijät ry laskuttaa
osallistujien kokouspaketit.
Kokouspaketin hinta 72€/henkilö.

LISÄTIETOJA:

os. 058 Kalle Tamminen
p. 040 5570375 ja
Hannu Moilanen
p. 040 517 7433

AKT:sta paikalla aluetoimitsija
Tero Anttonen sekä
sopimustoimitsija Pentti
Hämäläinen.

AKT Pohjois-Suomen alueen koulutus lauantaina 14.11. Rovaniemellä

Koulutus on tarkoitettu Kuorma-autoalan ja Linja-
autohenkilökunnan työehtosopimuksen piirissä
työskenteleville.

AIKA:
Lauantai 14.11.2026
klo 10–17

PAIKKA: Scandic Pohjanhovi,
Pohjanpuistikko 2, 96200,
Rovaniemi

Paikkoja rajoitetusti
max. 30 henkilöä

LISÄTIETOJA:
Tero Anttonen aluetoimitsija
040 506 3376 tai sähköpostilla
tero.anttonen@akt.fi

ILMOITTAUTUMINEN:
torstaihin 29.10. mennessä

Tervetuloa Rovaniemelle!

Järjestökoulutusta AKT Länsi-Suomi

Ammattiosasto tutuksi, ammattiosasto organisaationa

AIKA: Lauantai 21.11.2026
klo 10–16

PAIKKA: Original Sokos
Hotel Vaakuna / Majakka,
Kauppakeskus Rewell 101,
65100 Vaasa

Syksyllä 2025 tehdyn
jäsenkyselyn tulosten
perusteella järjestämme
koulutussarjan, jonka **toinen
osa** järjestetään Vaasassa
21.11.2026 klo 10–16.

Ammattiosasto tutuksi -koulutus
on Länsi-Suomen alueen
ammattiosastojen jäsenille.

Paikalla AKT:sta kouluttajana
aluetoimitsija Tuulikki Aikio.

AKT:n 2. varapuheenjohtaja Niko
Blom vierailee koulutuksessa
Teamsin välityksellä.

ILMOITTAUTUMISET:
6.11.2026 mennessä

LISÄTIETOJA: Länsi-Suomen
aluetoimitsija Tuulikki Aikio
p. 0400 762 689

Paikkoja 40:lle nopeimmalle ja
ne täytetään ilmoittautumis-
järjestyksessä. Ammattiosastot
vastaavat jäsentensä matka- ja
ruokailukuluista.

*Tervetuloa järjestökoulutukseen
Vaasaan!*

Rakennuspalikoita
ajatteluun.

Demokraatti

Lehti, verkko ja some

AKT:n jäsen, käytä jäsenetusi ja tilaa Demokraatti!
tilaajapalvelu@demokraatti.fi tai 09 701 0500 ma-pe klo 10-14.

VIIHDEVAIHDE

Terveiset maailmalle!

Kuva: Getty Images

Tsemppiä vaativaan hommaan!
Valtakunnansovittelijana sinulla on iso urakka ja monta silmäparia seuraamassa, miten homma sujuu. Me toivomme (viimein) tasapuolisuutta ratkaisuihin työntekijöiden ja työnantajien välillä.
Onnea, älyä ja muskeleita uuteen tehtävään!

Terv AKT-lehden toimitus

Valtakunnansovittelija
Nikolas Elomaa

ROISKELÄPPÄ

Miksi kalat eivät käytä internetiä?
Ne ovat oppineet välttelemään verkkoa ihan pienestä saakka.

Mikä on tuomarin vastakohta?
Viemäri.

Vaimo oli tehnyt ruokaa ja kysyi mieheltään, oliko se hyvää.
Mies vastasi: ”Kyllä tätä mieluummin syö kuin selkäänsä ottaa.”
Vaimo mutisi: ”No ei se varmaan kovin hyvältä sun selässä näyttäkään.”

Miksi flamingo seisoo yhdellä jalalla?
Jos se nostaisi toisenkin, se kaatuisi.

Mistä pulkka on lyhenne?
Pulukumista.

Matti ja Teppo olivat keikan jälkeen hotellihuoneessa. Matti meni suihkuun ja Teppo avasi tv:n. Teppo huusi Matille:
”Hei täältä tulee uutiset ja sää!” Matti vastasi: ”Jaa mää vai?”

Mitä Tarzan sanoi ravintolassa, kun halusi loput ruoat mukaan?
”Oisko foolioliolioliooooo?”

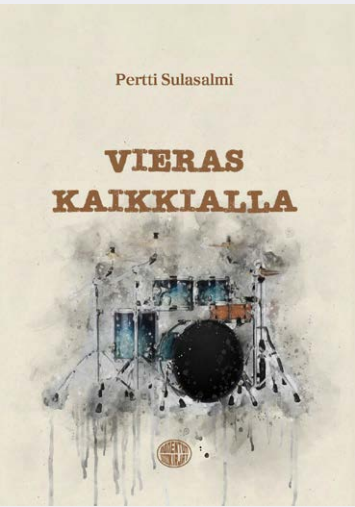
KULTTUURIVINKKI

Kasvutarina nivoutuu suomalaisen yhteiskunnan muutokseen

AKT:n entisen työsuojelusihteerin Pertti Sulasalmen kirja Vieras kaikkialla lähtee liikkeelle vuodesta 1971. Nuori mies etsii jotain, mitä ei kotimaasta löydy ja lähtee tuoreen tyttöystävänsä kanssa Ruotsiin. Noina vuosina Suomesta lähti moni muukin.

TEKSTI Hannele Hanhikorpi KUVA Momentum Kirjat

Kirja kertoo nuoren miehen kasvusta ja samalla suomalaisen yhteiskunnan muutoksesta. Oli lähdettävä muualle. Iso osa suomalaisista suuntasi myös Ruotsiin paremman toimeentulon toivossa.
Tämä innosti hänet liittoaktiiviksi ja myöhemmin erilaisiin tehtäviin AKT:ssä.
Pertti Sulasalmi kuvaa näiden vuosien tunteja ja lattiatason kokemusiaan ruotsalaisesta työelämästä ja arjesta.

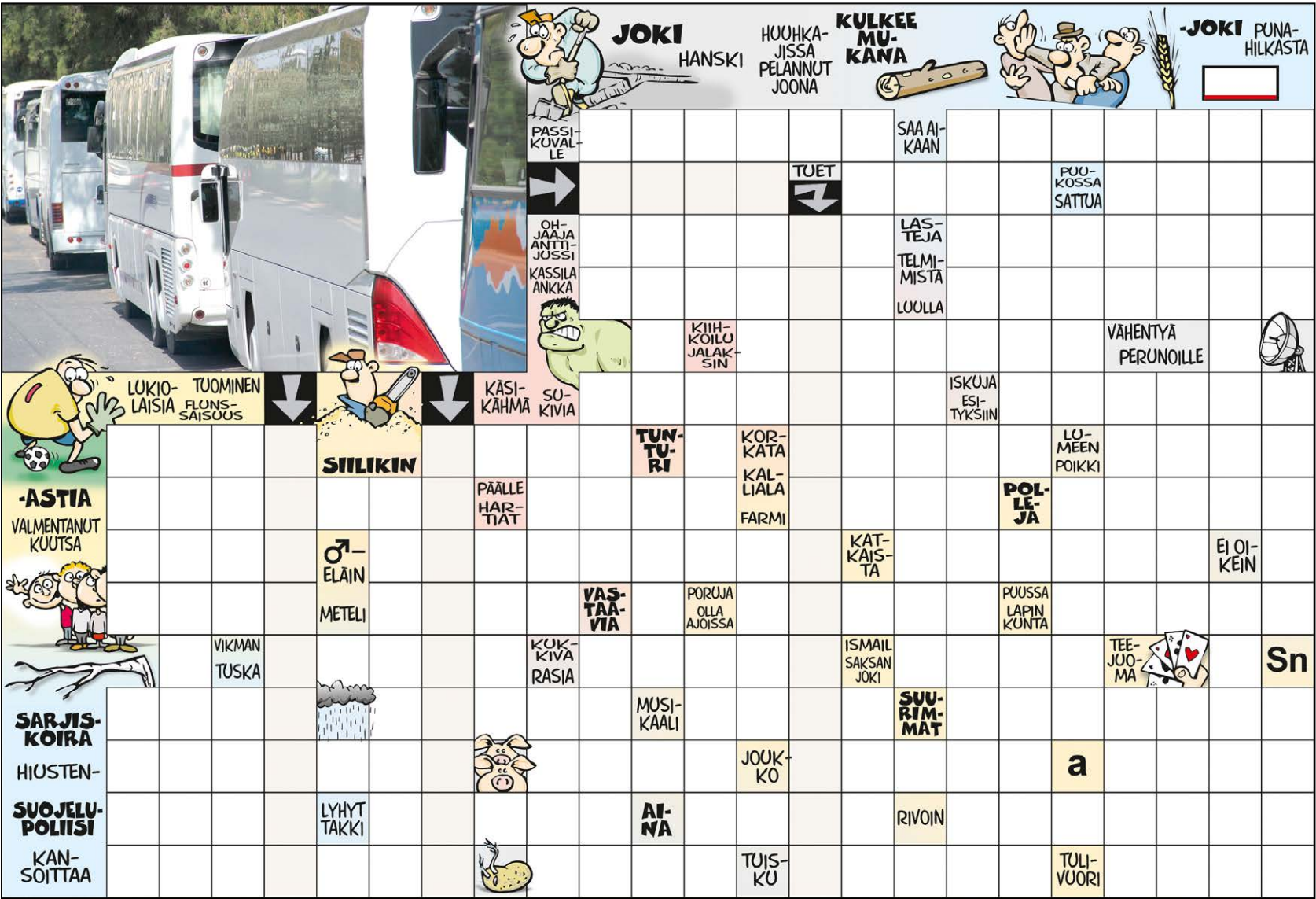
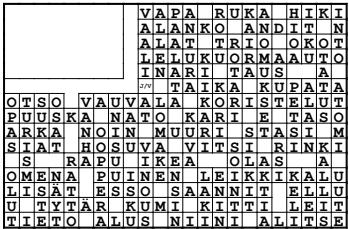
Ristikko 5/2026

Lähetä ristikon ratkaisu 13.10. mennessä osoitteeseen AKT-lehti, PL 313, 00531 Helsinki. Kuoreen tunnus ”Ristikko 5/2026”. Ristikon oikein ratkaisseiden kesken arvotaan reppu AKT:n uudella logolla.

Ristikon 4/2026 oikein ratkaisseiden kesken arvotun repun voitti Taito Kangasniemi Akaasta.
Onnea voittajalle ja kiitos jälleen kaikille kymmenille osallistujille!

Ristikon 4/2026 ratkaisu

NIMI: OSOITE:

PUHELINNUMERO:

WWW.SANARIS.FI LAADINTA TEEMO PALLONEN TOTEUTUS MARKKO MÄKEÄ

AKT

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry on n. 38 000 jäsenen ammattiliitto ja vahva edunvalvoja. Liiton jäsenet työskentelevät autoliikenne-, ahtaus-, säiliö-auto- ja öljytuote-, matkailu-, huolinta- ja liikenneopetusaloilla sekä huoltokorjaamoissa, terminaleissa ja lentokoneiden matkustamoissa. Jäsenet kuuluvat ammattiosastoihin, jotka ovat puolestaan AKT:n jäseniä.

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

John Stenbergin ranta 6, 00530 Helsinki
Postiosoite: PL 313, 00531 Helsinki
akt.fi
Toimisto avoinna: Katso akt.fi/yhteystiedot
Jäsenpalvelut: Puhelinpäivystys 09 6131 1244
Työsuhdeneuvonta: Puhelinpäivystys 09 6131 1222

ALUETOIMISTOT
Etelä-Suomen aluetoimisto
Viherniemenkatu 5, 00530 Helsinki
09 6131 1400
09 6131 1401
09 6131 1402
Länsi-Suomen aluetoimisto
Maariankatu 6 b, 20100 Turku
02 450 1540
02 450 1541

Sisä-Suomen aluetoimisto
Rautatiekatu 10, 6. krs, 33100 Tampere
03 230 1510
03 230 1515
Itä-Suomen aluetoimisto
Kauppakatu 32, 3. krs, 80100 Joensuu
013 5111 410
013 5111 411
Pohjois-Suomen aluetoimisto
Isokatu 30, 4. krs, 90100 Oulu
08 870 1440
08 870 1441

AKT

On OK kuulua liittoon.

P.S. Työnantajatkin kuuluvat

akt.fi/liity